

до документа
[Signature]

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет
Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента Ісаєва Ігора Сергійовича *[Signature]*
(ПІБ)
академічної групи 072-17-1
(шифр)
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)
освітньо-професійної програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»
на тему: «Планування депозитних операцій комерційних банків (на прикладі АТ ОТП Банк)»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Замковий О.І.	75	добре	<i>[Signature]</i>
Рецензент	Бубело І.В.	90	відмінно	<i>[Signature]</i>
Нормоконтролер	Доценко О.Ю.	75	добре	<i>[Signature]</i>

Дніпро
2021

ого
ка»
іни
Г.

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
економічного аналізу і фінансів
(повна назва)
О.В.Єрмошкіна
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2021 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр

студенту Ісаєву І.С. академічної групи 072-17-1
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

На тему: «Планування депозитних операцій комерційних банків (на прикладі АТ ОТП Банк)»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від 14.05.21 № 264-В

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	03.05.2021- 06.05.2021
Розділ 1	Теоретичні основи планування депозитних операцій банку	07.05.2021- 16.05.2021
Розділ 2	Аналіз депозитних ресурсів на прикладі АТ ОТП Банк	17.05.2021- 27.05.2021
Розділ 3	Планування депозитних операцій комерційного банку на прикладі АТ ОТП Банк	28.05.2021- 03.06.2021
ВИСНОВКИ		04.06.2021- 06.06.2021
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	07.06.2021- 10.06.2021

Завдання видано

(підпис керівника)

Замковий О.І.
(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 19.04.2021 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 14.06.2021 р.

Завдання прийнято до виконання

(підпис студента)

Ісаєв І.С.
(прізвище, ініціали)

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

**Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет**

Кафедра **економічного аналізу і фінансів**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента **Ісасва Ігора Сергійовича**

(ПІБ)

академічної групи **072-17-1**

(шифр)

спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми: **«Фінанси, банківська справа та страхування»**

на тему: **«Планування депозитних операцій комерційних банків (на прикладі АТ ОТП Банк)»**

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Замковий О.І.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Доценко О.Ю.			

Дніпро
2021

**Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри

економічного аналізу і фінансів

(повна назва)

О.В.Єрмошкіна

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2021 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр**

студенту Ісаєву І.С. _____ академічної групи **072-17-1**
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

(код і назва спеціальності)

На тему: «Планування депозитних операцій комерційних банків (на прикладі АТ ОТП Банк)»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від _____. № ____-Л

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	03.05.2021- 06.05.2021
Розділ 1	Теоретичні основи планування депозитних операцій банку	07.05.2021- 16.05.2021
Розділ 2	Аналіз депозитних ресурсів на прикладі АТ ОТП Банк	17.05.2021- 27.05.2021
Розділ 3	Планування депозитних операцій комерційного банку на прикладі АТ ОТП Банк	28.05.2021- 03.06.2021
ВИСНОВКИ		04.06.2021- 06.06.2021
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	07.06.2021- 10.06.2021

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Замковий О.І.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 19.04.2021 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 14.06.2021 р.

Завдання прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Ісаєв І.С.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Ісаєв І.С. - Планування депозитних операцій комерційних банків (на прикладі АТ ОТП Банк) - Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2021

Мета кваліфікаційної роботи – полягає у дослідженні науково-методичних підходів до планування депозитних операцій АТ ОТП Банк

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі розглянуті теоретичні аспекти аналізу і плануванню депозитних операцій комерційного банку.

У другому розділі виконаний аналіз результатів діяльності АТ ОТП Банк.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи здійснено планування кількісних та якісних характеристик депозитних послуг банку, визначені планові показники банку.

Отримані результати можуть бути використані АТ ОТП Банк для забезпечення прибутковості своєї діяльності в майбутніх періодах.

ПАСИВНІ ОПЕРАЦІЇ, ДЕПОЗИТИ, КРЕДИТИ, ПАСИВ, ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ, ЛІКВІДНІСТЬ

ABSTRACT

Isayev I. - Planning deposit operations of commercial banks (in terms of OTP Bank JSC) - Manuscript.

Qualification work for obtaining an educational qualification level of bachelor in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" - Dnipro University of Technology, Dnipro, 2021

The purpose of the qualification work - is to study the scientific and methodological approaches to planning deposit operations of JSC OTP Bank

The introduction outlines the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the objectives of the qualification work, defines the object and subject of research.

The first section discusses the theoretical aspects of analysis and planning of deposit operations of a commercial bank.

The second section analyzes the results of JSC OTP Bank.

In the third section of the qualification work, the quantitative and qualitative characteristics of the bank's deposit services were planned, and the bank's targets were determined.

The obtained results can be used by OTP Bank JSC to ensure the profitability of its activities in future periods.

PASSIVE OPERATIONS, DEPOSITS, LOANS, LIABILITIES, INTEREST RATES, LIQUIDITY

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ.....	8
1.1. Сутність та принципи планування депозитних операцій банку.....	8
1.2. Організаційне та інформаційне забезпечення планування та управління депозитними операціями банку	12
1.3. Методичне забезпечення планування та управлінням депозитними операціями банку	5
Висновки по розділу 1.....	21
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНИХ РЕСУРСІВ НА ПРИКЛАДІ АТ ОТП БАНК.....	23
2.1. Місце АТ ОТП Банк у банківській системі України.....	23
2.2. Аналіз балансу та фінансових результатів банку на прикладі АТ ОТП Банк.....	24
2.3. Аналіз зобов'язань та депозитних ресурсів АТ ОТП Банк.....	35
Висновки по розділу 2.....	44
РОЗДІЛ 3 ПЛАНУВАННЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ НА ПРИКЛАДІ АТ ОТП БАНК..	46
3.1. Визначення напрямів розвитку депозитних операцій відповідно до конкурентної позиції банку	46
3.2. Прогнозування коштів клієнтів за поточними та строковими рахунками АТ ОТП Банк.....	48
3.3. Запровадження нових депозитних послуг АТ ОТП Банк.....	53
Висновки по розділу 3.....	64
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69
ДОДАТКИ	74

ВСТУП

Актуальність теми. Забезпечення банків необхідною сумою депозитів - одне з пріоритетних завдань, яке визначає стратегічні напрямки розвитку як їх діяльності, так і всієї економіки України. У банківському секторі постає проблема формування оптимальних за структурою, датами та витратами депозитних ресурсів, що дозволяє аргументувати необхідність та важливість управління залученням ресурсів із депозитних джерел.

В Україні банківська діяльність відбувається в умовах невизначеності, конфлікту та невпевненості у досягненні очікуваних результатів, і тому існує фінансовий ризик, погіршення структури активів банку та зниження операційної ефективності, що призводить до криз. Враховуючи, що депозити домогосподарств на банківських рахунках у переважній більшості країн є ключовим джерелом фінансування економічного зростання, аналіз ринку депозитів, пошук та наукове обґрунтування шляхів вдосконалення захисту банківських депозитів сьогодні вимагає глибоких досліджень.

Метою дипломної роботи є дослідження ринку банківських депозитних продуктів, розробка рекомендацій щодо подальшого розвитку та планування депозитних операцій на прикладі АТ ОТП Банк.

Відповідно до поставленої мети нам необхідно при виконанні роботи вирішити наступний ряд завдань:

- Розглянути теоретичні основи організації депозитних операцій;
- Провести аналіз депозитних операцій на прикладі АТ ОТП Банк
- Запропонувати рекомендації щодо подальшого розвитку депозитних операцій на прикладі АТ ОТП Банк.

Предметом дослідження дипломної роботи є діяльність АТ ОТП Банку на депозитному ринку.

Об'єктом досліджень дипломної роботи є процес оцінки портфелю депозитних операцій на прикладі АТ ОТП Банк.

Методи дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи досліджень: вибірки, узагальнення, порівняння, групування; коефіцієнтний аналіз; методи графічного зображення даних; методи прогнозування.

Інформаційною базою роботи є Закони України, постанови Національного банку України, звіти АТ ОТП Банк, матеріали конференцій, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених.

Практичне значення одержаних результатів. Одержані результати носять реальний характер і можуть бути використані відділеннями АТ ОТП Банк з метою планування банківських депозитних операцій.

Апробація результатів дослідження Основні результати роботи та їхнє практичне значення доповідались на студентської науково-практичної Інтернет-конференції Розвиток фінансової системи країни в умовах глобалізації, яка в проходила на кафедрі економічного аналізу та фінансів НТУ «Дніпровська політехніка (м. Дніпро, 2021 р.).

Особистий внесок автора. Кваліфікаційна робота є самостійною працею. Усі результати, викладені у роботі, отримані автором особисто.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу трьох розділів і висновків, загальний обсяг роботи становить 73 сторінки. Робота містить 16 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел зі 47 найменування, 2 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ

1.1. Сутність та принципи планування депозитних операцій банку

Банки - це підприємства, що спеціалізуються на посередництві, яке, з одного боку, передбачає придбання вільних коштів на ринку ресурсів, а з іншого - їх продаж підприємствам, організаціям та приватним особам. В таких умовах операції зі збору коштів та розміщення є однаково важливими для банків. Розмір ресурсів банку, а отже і масштаби банківських операцій залежать від операцій із залучення коштів. У свою чергу, сприятливий розподіл ресурсів сприяє зростанню прибутковості та ліквідності банків, забезпечує їх економічну незалежність та стабільність.

На сучасному етапі розвитку кошти населення відіграють важливу роль у створенні ресурсної бази банків. Внутрішній фінансовий ринок все ще досить чутливий через зовнішньоекономічні зміни, через невизначеність вкладників щодо довіри до їх заощаджень, спричинену недовірою до банків. Однак сьогодні 90% попиту на готівку для ведення активних банківських операцій покривається депозитами. В умовах зростання інфляції та нестабільності української валюти вибір оптимального методу залучення готівки та шляхів підвищення ефективності депозитної діяльності банку стає дуже важливим.

Таким чином, бізнес комерційних банків полягає у залученні коштів та їх запозиченні або інвестуванні під вищі процентні ставки. Банки здійснюють посередницьку діяльність між суб'єктами господарювання, які мають тимчасово вільні кошти, та суб'єктами господарювання, які в них потребують. Збираючи грошові заощадження юридичних та фізичних осіб, банки перетворюють їх у позиковий капітал, тобто капітал, запозичений власниками на умовах погашення у вигляді відсотків.

До власних ресурсів належать кошти комерційних банків, створені за

рахунок акціонерів, а потім шляхом списання з прибутку. Власні кошти є лише відправною точкою для організації банківської діяльності, і їх роль більше обмежується забезпеченням прибутковості та фінансової стабільності комерційного банку.

Депозити становлять найбільшу частку ресурсів, що використовуються як джерело фінансування за певних умов. Використання депозитарних ресурсів може значно збільшити обсяг банківської діяльності, забезпечити більш ефективне використання капіталу, прискорити створення ресурсної бази для реалізації різних цільових програм і в кінцевому рахунку збільшити ринкову вартість комерційного банку.

Виходячи зі специфіки комерційного банку, він працює переважно з депозитними коштами, більшість з яких є депозитними коштами. Ефективність управління створенням депозитної бази впливає на стабільність та довіру до ресурсної бази банку, прибутковість операцій та подальший розвиток банківської установи.

Відповідно до визначення банку в Законі «Про банки та банківську діяльність», ресурси банку - це сукупність власних, депозитних та інших коштів банку, які безпосередньо перебувають у його розпорядженні та використовуються на його розсуд для повномасштабного банкінгу [34].

Ресурси поділяються на керовані та некеровані. Основою такого поділу є умови розміщення їх у банках, тобто періоди, в які банки можуть використовувати їх для інвестування прибуткових активів. До керованих ресурсів належать фіксовані та стабільні банківські фонди, а до некерованих - депозити до запитання. Основні засоби складають капітал банку, за винятком частини, вкладеної в його основні засоби, нематеріальних активів та резервів, які виникають в результаті позитивного фінансового результату поточного року. До стабільних депозитів належать строкові та недепозитні строкові кошти. Некеровані ресурси включають кошти на вимогу - залишки на поточних, поточних, розподільчих та бюджетних рахунках юридичних осіб, залишки на кореспондентських рахунках Logo, на карткових рахунках та кошти на поточних

та поточних рахунках фізичних осіб, зобов'язання банків [15, С.129].

Отже, враховуючи роботу економістів та правові умови, депозитні ресурси банку – це депозитні кошти клієнтів банку, які отримуються на певних умовах на основі строкового договору, з або без певної процентної ставки, залучаються до подальших інвестицій з метою отримання прибутку в майбутньому.

Важливо, щоб кошти, отримані в результаті пасивних операцій та запозичені в результаті розміщення боргових зобов'язань, становили джерело банківських ресурсів, поки вони не будуть надані банку. Потім вони стають частиною акцій банку. Структура ресурсів окремих банків індивідуальна і залежить від ступеня їх спеціалізації, особливостей їх діяльності, стану кредитного ринку та інших факторів. Отже, універсальні банки, які в основному проводять короткострокові кредитні операції, використовують короткострокові депозити як основний вид вкладів, а довгострокові іпотечні банки мобілізують кошти шляхом випуску та продажу довгострокових зобов'язань (іпотечних облігацій).

Депозитна політика - це сукупність елементів банківської політики, за допомогою яких банк отримує депозити на фінансовому ринку та розміщує їх серед позичальників. Також депозитну політику банку можна розглядати як систему дій, що здійснюються банком для виявлення найбільш ефективних способів створення та розширення депозитної бази та використання наявних банківських ресурсів. [31].

Їх класифікація дозволяє повністю розкрити суть депозитних ресурсів. Слід зазначити, що огляд науково-методичної літератури дозволив зробити висновок, що дотепер ні в економічній літературі, ні в чинному законодавстві України немає чіткої та повної класифікації банківських депозитів. Для їх класифікації за різними ознаками розроблено багато підходів. Слід зазначити, що деякі особливості з'явилися давно, були перевірені на практиці і стали класичними для більшості банків у розвинутих ринкових економіках, інші - з'явилися нещодавно, завдяки розвитку та вдосконаленню банківської практики.

На основі всебічного аналізу та розвитку значної джерельної бази систематизовано існуючі в науково-методичній літературі підходи до класифікації депозитних ресурсів банків. (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Класифікація депозитних ресурсів банку

Класифікаційна ознака	Вид
За категоріями вкладників:	кошти фізичних осіб; кошти юридичних осіб; кредитних установ; суб'єктів господарської діяльності.
За валютою:	в національній валюті; в іноземній валюті;
За ознакою резидентності:	депозитні ресурси резидентів; депозитні ресурси нерезидентів.
За способом оформлення:	іменні; на пред'явника.
За способом залучення:	депозитні, шляхом підписання договору; наданні шляхом ощадного сертифікату; депозитні, шляхом видачі пластикової картки (корпоративної/індивідуальної); депозитні, шляхом видачі ощадної книжки.
За способом вилучення:	умовні; безумовні.
За цільовим призначенням:	гарантійні; дохідні.
За строками використання коштів:	ресурси з розміщенням до запитання; строкові ресурси.
За умовами залучення:	ресурси, депозитні на класичних умовах. ресурси, які мають додаткові умови залучення
За нарахуванням відсотків:	нарахування простих відсотків; нарахування складних відсотків.
За терміном залучення:	на визначений термін; без зазначення такого терміну.
За платністю:	платні; безкоштовні.
За можливістю управляти:	стабільні; нестабільні.

Тому, беручи до уваги сутність депозитних ресурсів банку, можна сказати, що депозитні ресурси банку - це депозитні кошти клієнтів банку, які отримуються на певних умовах на підставі договору на визначений термін або

без такого термін, протягом певного періоду часу. відсоток або відсутність відсотків, щоб отримати прибуток у майбутньому. Джерелами залучення є кошти юридичних та фізичних осіб. Основні інструменти: строкові депозити, депозити до запитання та ощадні сертифікати (депозити). Розглянуті класифікаційні ознаки дозволяють визначити стабільність та надійність депозитної бази банку.

1.2. Організаційне та інформаційне забезпечення планування та управління депозитними операціями банку

Незалежно від типу банку, його розміру, спеціалізації та обсягу операцій, всі вони обов'язково утворюють функціональні одиниці, що виконують основні банківські операції. Здійснення залучення депозитів вимагає створення відділів депозитарних операцій у всіх банках, які проводять операції із залучення коштів юридичних, фізичних та банківських депозитних рахунків, укладають договори, реєструють та аналізують депозитні операції, надають необхідну інформацію для планування банківських ресурсів [32, С.69].

Банки терміново потребують нових методів та механізмів для стабілізації процесу створення ресурсної бази та інвестиційних засобів, які за інших умов гарантували б максимальну віддачу коштів, що використовуються в процесі досягнення цілей банку. Метою банківської установи має бути не максимізація, а досягнення певного рівня прибутку, підтримка певної частки ринку та певного рівня продажів.

Депозитна політика банку - це стратегія тимчасового отримання вільних коштів для задоволення статутних вимог, цілей та завдань банку, викладених у меморандумах кредитно-інвестиційної політики, з акцентом на підтримку ліквідності банку та забезпечення прибутковості операцій .

Формулювання правильних ринкових цілей та банківських показників є непростим завданням. Значення мети, яка офіційно виражена та ефективно зображена, не можна перебільшити. Розроблені на його основі завдання слугують критеріями для всього подальшого процесу прийняття управлінських

рішень, що дозволяє запобігти банкрутству банку та запобігти його банкрутству.

Наступним кроком у створенні політики залучення ресурсів є оцінка можливостей, переваг та недоліків банку порівняно з конкуренцією та потенційних загроз для його успішного функціонування [9, с. 56]. Визначення основних переваг і недоліків банку базується на концепціях потенціалу та ефективності банку. [32, с.42].

Наступним етапом є аналіз та оцінка ділових тенденцій та кон'юнктури ринку, який проходить у двох аспектах: зовнішньому та внутрішньому. Це необхідно для подальшого визначення та кодування діяльності збору коштів банку та пошуку альтернативних видів діяльності, що враховують динаміку ринку ресурсів, фінансового ринку та ринку товарів, робіт та послуг. На основі даних, отриманих в результаті аналізу ринкових та виробничих характеристик, можна оцінити привабливість кожного з ринків, на яких працює банк. [36, с.105].

Перспективним напрямком у процесі вивчення середовища банку є аналіз демографічного розвитку клієнтів [53, с. 78]. У вітчизняному банківському бізнесі ця сфера ще не стала популярною через відсутність конкретних методів такого аналізу, недостатню підготовку фахівців та відносно високу вартість досліджень.

Давайте визначимо конкретні інструменти залучення коштів банками.

1. Визначення сильних і слабких сторін банку, його здатності розширювати свою діяльність на ринку депозитних послуг. Пропонують використовувати два методи. Перший - використовувати довідковий або типовий перелік факторів, розроблених для проблеми. Основним недоліком цього методу є те, що він може бути непродуктивним завдяки своїй універсальності. Другий метод - залучення експертів з банківського сектору. Ця методика полягає у проведенні опитування та складанні висновку експерта на його основі. Цей прийом став звичним і прийнятим на практиці, але його недоліками є великі витрати, пов'язані із залученням експертів, а також достатня суб'єктивність експертних оцінок.

2. Аналіз трьох основних факторів, що впливають на збут: час, сегмент та сервіс. Банк повинен розробити стратегію, яка, з одного боку, дозволила б йому

пропонувати сезонні продукти вчасно, а з іншого, він спрямовував би кошти та ресурси на різні потреби, продиктовані ринком.

3. Оптимізація структури капіталу та пасивів з точки зору рентабельності капіталу, вартості ресурсів, стабільності ресурсної бази. У зарубіжній та вітчизняній банківській практиці основними методами управління активами та пасивами є метод загального фонду та метод конвертації [38, с. 32]. Забезпечення максимально можливого розширення різних видів депозитних операцій, надання пільг та депозитних послуг з метою збільшення кількості та обсягу депозитів фізичних та юридичних осіб.

4. Оцінка конкурентоспроможності банку на основі таких статей, як: якість, обсяг банківських послуг, вартість депозитів, фінансовий стан та стабільність [46, с.23]. Сучасна практика розробки концепції депозитної політики банку, поряд з тим, що вона передбачає глибоке вивчення потреб споживачів, не враховує такого важливого питання, як культура та філософія відносин з клієнтами.

5. Визначення, контроль, оцінка та моніторинг ризиків. Слід негайно зазначити, що навіть найякісніше банківське управління, здійснюване за найточнішими банківськими рецептами, враховуючи всі (або майже всі), не може повністю усунути ризик [84, с. 47]. Депозитарна діяльність також пов'язана з багатьма ризиками. Депозитний ризик банку - це ступінь невизначеності щодо можливості переказу строкового або поточного рахунку в інший банк або дострокового виведення коштів [37]. На сьогоднішній день існує безліч різних методів управління ризиками. Найчастіше використовується підтримка достатності капіталу; ідентифікація, аналіз, ризик; метод фінансових показників.

6. Контроль витрат, скорочення та раціоналізація структури банківської діяльності. У цьому випадку для аналізу фінансових результатів слід використовувати структуру отримання доходів, оскільки в контексті цієї структури враховуються як витрати, так і доходи. Це пов'язано з тим, що кожна одиниця, як витрати, так і доходи, має свої закономірності змін залежно від сфер створення ресурсів. У процесі створення депозитної політики банківська

установа зазвичай намагається обмежити витрати. Це, безумовно, один із способів збільшити рентабельність капіталу та поліпшити свою конкурентоспроможність.

Розробка та впровадження нових банківських продуктів та послуг як частина цілісної інноваційної політики із залучення ресурсів. Темпи зростання інновацій є необхідною реакцією на постійні зміни та посилення конкуренції.

У процесі розробки пропозиції щодо впровадження нових депозитних продуктів виділяють чотири компоненти: створення банку ідей, чітке формулювання зібраних ідей, визначення їх порівняльної вартості та вдосконалення [27, с.32].

1.3. Методичне забезпечення планування та управління депозитними операціями банку

Метою управління депозитами банку є отримання достатньої кількості коштів із найменшими витратами для фінансування активних операцій, які банк має намір проводити, та підтримання достатнього рівня ліквідності.

Основні завдання управління депозитами банку включають::

- дотримання стандартів ліквідності;
- дотримання обов'язкових стандартів резервування;
- реалізація депозитної політики банку;
- підтримка структури пасивів (коефіцієнт левериджу) на рівні, що відповідає стратегічним цілям банку;
- застосування методів управління відповідальністю, які відповідають стратегії управління ризиком ліквідності;
- використання інструментів управління банківськими пасивами, адекватних ситуації на фінансовому ринку;
- встановлення відповідності розміру та структури пасивів розміру та структурі активних операцій на основі стратегії інтегрованого управління пасивами та активами банку;

- еволюція вартості ресурсів на ринку, що забезпечують стабільну віддачу активної діяльності.

Для забезпечення ефективного функціонування банку необхідно застосовувати управлінські підходи, адекватні зовнішньому середовищу, зокрема управління залученням банківських коштів із депозитних джерел як одного з основних джерел банківських ресурсів. Банки отримують вільні кошти від юридичних та фізичних осіб шляхом здійснення депозитних операцій, під час яких вони використовують різні типи рахунків. Зовнішні та внутрішні фактори впливають на здатність банку генерувати кошти з депозитних джерел.

Банки постійно вибирають джерела фінансування, головними критеріями яких є стабільність, цінність та здатність до трансформації. Всі ці питання вирішуються в процесі управління залученням ресурсів із депозитних джерел.

Зовнішні фактори, що впливають на здатність банку генерувати ресурси, включають соціальне середовище, з яким банки взаємодіють - держава, законодавство та фактори, що опосередковано впливають на питання соціальної політики, такі як фінансова спроможність домогосподарств, регіональні диспропорції доходів та рівень життя населення . населення, яке за останній час суттєво зросло.

Внутрішні фактори - це сукупність потенційних банківських можливостей залучити людей та компанії тимчасово вільними коштами. Серед них особливу увагу слід приділити маркетингу, фінансовій інженерії, депозитній політиці тощо. Існують різні тлумачення мети та завдань управління ресурсами, що пов'язано з поступовим знанням цієї категорії, різним рівнем досліджень у різних країнах , дослідники зосереджуються на певних аспектах управління та формування банківських ресурсів, різних цілях їх використання понять у теоретичній та практичній діяльності.

Вартість та розмір депозитів, які банк може продати, залежать від цін та конкурентоспроможності банківських та небанківських установ, які пропонують подібні послуги [37, с. 267].

Основна мета управління депозитом банку - забезпечення достатньої

кількості коштів для проведення активних операцій на вигідних для банку умовах, у розмірі та порядку зазначені в законі [37, с.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити наступні завдання:

- постійне узгодження розміру, часу та витрат депозитних операцій з поточною та прогнозованою активною діяльністю. Це досягається контролем динаміки грошових потоків (особливо короткострокових), які найбільш сприятливі для забезпечення належної ліквідності балансу;
- утримання резерву вільних грошей на мінімальному рівні;
- використання джерел, що оптимізують витрати на отримання коштів (отримання прибутку від дешевих ресурсів);
- оптимізація процентних ставок за вкладками та ощадними вкладками залежно від умов та інших характеристик. Це полягає у забезпеченні необхідної суми грошей за мінімально можливою ціною за цих умов і, зрештою, для максимізації прибутку;
- забезпечення раціональних взаємозв'язків між джерелами банківських ресурсів та підтримка оптимальної структури джерел фінансування;
- шукати нові джерела фінансування [37, С. 278].

Депозитна політика є важливою частиною загальної фінансової стратегії банку, оскільки є основою для створення фондів для активного отримання прибутку. Але максимізація прибутку залежить від вартості, розміру та тривалості використання депозитарних ресурсів. Все це має бути включено в депозитну політику банку.

Депозитна політика на рівні окремого банку - це сукупність банківської діяльності, що створює портфель депозитних послуг, різні форми та способи здійснення цієї діяльності, визначаючи його конкурентні позиції в цьому сегменті ринку та забезпечуючи стабільність та довіру [29, С.30].

Пріоритетом є вирішення наступних завдань депозитної політики:

- заохочення прибутку або створення умов для майбутнього прибутку:
- забезпечення диверсифікації предмета депозитних операцій та

поєднання різних форм депозитів;

- забезпечення зв'язку та взаємної узгодженості між депозитними операціями та кредитними операціями з точки зору строків та обсягів депозитів та позикових інвестицій;

- збільшення частки строкових депозитів, які найбільшою мірою підтримують ліквідність балансу;

- забезпечення ліквідності банку навіть при мінімальних резервах вільних (не депонованих для активних операцій) коштів на депозитних рахунках;

- проведення маркетингових досліджень на ринку банківських послуг;

- проведення гнучкої політики процентних ставок;

- постійний пошук шляхів і засобів зниження вартості відсотків за депозитами з метою збільшення прибутку;

- розвиток банківських послуг та покращення якості та культури обслуговування клієнтів [29, С.35].

Центральним моментом у розробці депозитної політики є вибір методів, які дозволять банку вирішити проблему просування своїх продуктів та послуг на депозитному ринку та залучити стабільну та надійну клієнтуру.

Для ефективної реалізації депозитної політики банкам доцільно підготувати відповідний меморандум. Західні банки приділяють особливу увагу розробці меморандуму про депозитну політику, який відповідає за стратегічне планування, казначейство та маркетингові послуги. Не існує єдиної структури меморандуму щодо депозитної політики, цей документ є конфіденційним і щорічно затверджується керівництвом банку.

Метою меморандуму про депозитну політику є визначення граничної суми депозитних коштів, їх місця в ресурсах банку та способів їх залучення. Це визначення стратегії банку щодо цільових ринків та клієнтів, обсягу, структури депозитів юридичних та фізичних осіб, методів та пріоритетів депозитної діяльності [20, с. 20].

Меморандум встановлює напрямки депозитної політики, виходячи з цілей

та завдань банку, викладених у статуті: отримання максимального прибутку при збереженні ліквідності.

При розробці меморандуму про депозитну політику слід враховувати наступні принципи:

- максимізація прибутку;
- забезпечення стабільності ресурсної бази та рівня ліквідності;
- гнучкість асортименту та цінової політики, а також пристосування деяких параметрів продажів до вимог замовника.

У процесі підготовки меморандуму передбачено чотири основних етапи:

- визначення позиції банку на депозитному ринку;
- формулювання цілей та припущень депозитної політики;
- розробка моделі поведінки банку на депозитному ринку;
- підготовка програми розвитку банку [20, С.25].

За допомогою структурного, оперативного та предметного аналізу можна визначити поточний стан банку у залученні депозитів. Ця процедура повинна бути обов'язковою при складанні депозитного меморандуму. Для успішного здійснення цього етапу необхідно розробити запис у маркетинговому звіті, який чітко визначав би формати надання маркетингової послуги інформації про депозитні ресурси [20, с. 27].

Другим етапом підготовки меморандуму про депозитну політику є формулювання його цілей та припущень.

Третій етап - розробка прийнятої моделі поведінки та становища банку на депозитному ринку. Одним з елементів цієї моделі є визначення частки та структури джерел у ресурсному потенціалі банку.

Четвертий етап - останній етап підготовки депозитного меморандуму - розробка програми розвитку. За своїм змістом це сукупність заходів, спрямованих на досягнення бажаного становища банку на депозитному ринку та фіксованої частки депозитів у депозитних ресурсах [22, с. 131-137].

Отже, меморандум про депозитну політику є визначенням стратегії банку щодо цільових ринків та клієнтів, обсягів, структури депозитів фізичних осіб,

методів та пріоритетів депозитної діяльності [38, с. 185].

Слід додати, що депозитна політика в багатьох банках не до кінця розроблена, оскільки вона не визначена законодавчо. Але з точки зору управління та регулювання ресурсної бази банку це абсолютно необхідно.[31, С.30].

Для вкладників одним із найважливіших стимулів є процентна ставка за депозитами. Політика процентних ставок щодо депозитних операцій повинна враховувати об'єктивність умов визначення процентних ставок за всіма видами депозитів та економічну доцільність відповідних процентних ставок, а також необхідність пов'язувати процентні ставки за депозитами з процентними ставками щодо активних банківських операцій.

Рівень процентних ставок за депозитами встановлюється кожним комерційним банком самостійно, з особливим акцентом на облікову ставку НБУ, стан грошового ринку та на основі власної депозитної політики. У випадку деяких типів депозитних рахунків розмір доходу визначається строком депозиту, сумою, специфікою рахунку, розміром та характером супутніх послуг в кінцевому рахунку залежить від дотримання замовником умов депозит.

Відсоткова ставка за депозитними операціями в банках повинна враховувати реальні економічні процеси, що відбуваються в готівковому обігу та безготівкових платіжних операціях, відповідати тенденціям пропозиції грошей та мати відповідну мобільність.

Заходом, що регулює депозитну політику банків, є процентна ставка за депозитами з урахуванням специфіки послуг та оригінальності умов зберігання готівки в банківській установі, лідируючої позиції банку у наданні послуг, необхідність підтримувати позиції банку на ринку. , процентна політика конкуруючих банків, методи визначення комісій за депозити (знижки, знижки, виграші) та ін. На процентну ставку за депозитними операціями впливає багато факторів, які можуть включати період позикових коштів, стан попиту на позику, умови кредитування, а також ступінь довіри до клієнтів, рівень ставок податку на прибуток, характер (фізична або юридична особа, державні чи приватні

компанії тощо), інфляція, розмір депозиту, витрати на банківські операції.

Інвестиційний дохід є основним стимулом для приватних осіб та підприємств до вибору форми зберігання та збору коштів. У деяких країнах процентні ставки за вкладами залежать від їх розміру: із збільшенням дохід за вкладом зростає. З метою стимулювання заощаджень, особливо в довгостроковій перспективі, іноземні кредитні установи платять вкладникам досить високі процентні ставки (враховуючи низьку інфляцію). Відсутність продуманої диференціації процентних ставок за депозитними операціями в довгостроковій перспективі недостатньо стимулює залучення коштів на довгострокові депозитні рахунки у великих розмірах.

Висновки по розділу 1

За результатами першої частини дисертації можна констатувати, що в банківському секторі важлива проблема формування оптимальної структури, умов та витрат депозитних коштів, що дає змогу аргументувати необхідність та важливість їх управління.

На формування депозитних ресурсів банку впливають зовнішні та внутрішні фактори. До внутрішніх слід віднести: стратегію та політику банку, організацію роботи, роботу та управління банком, фінансовий стан та імідж банку, процентні ставки та умови відкриття рахунків, наявність страхових депозитів, інформаційні ресурси. До зовнішніх факторів належать: політична та соціальна стабільність, економічна ситуація в країні, громадський порядок, законодавство, конкуренти та партнери, фінансовий потенціал домогосподарств та регіональна диверсифікація доходів і витрат.

Метою управління депозитом є забезпечення отримання достатніх коштів для активних операцій на вигідних для банку умовах, у сумі та в порядку, передбачених чинним законодавством.

Створюючи депозитні резерви, банки визначають своє місце та роль у своїх зобов'язаннях, а прийняття рішень диктується загальною стратегією управління

активами та пасивами банку. На основі ринкових умов, а також власних можливостей банку залучати кошти, обирається стратегія залучення коштів та управління фондами. Основна мета - досягнення оптимального співвідношення стабільності до вартості банківських ресурсів.

Депозитна політика комерційного банку - це стратегія та тактика банку для отримання коштів від вкладників та інших кредиторів та визначення найбільш ефективного поєднання таких джерел. Для ефективною реалізації депозитної політики банкам доцільно підготувати відповідний меморандум. Метою меморандуму про депозитну політику є визначення граничної суми депозитних коштів, їх місця в ресурсах банку та способів їх залучення. Для бажаної структури, розміру та рівня витрат за депозитними зобов'язаннями менеджер використовує різні методи отримання коштів: цінові та нецінові.

Таким чином, у наступному розділі буде визначено та проаналізовано фінансовий стан АТ ОТП Банк та стан депозитів, що дозволить ефективно планувати їх структуру.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДЕПОЗИТНИХ РЕСУРСІВ НА ПРИКЛАДІ АТ ОТП БАНК

2.1. Місце АТ ОТП Банк у банківській системі України

OTP Bank SA - це установа з іноземним капіталом, яка входить до ТОП-10 найбільш прибуткових банків України. АТ «ОТП Банк» вийшов на ринок банківських послуг у 2006 році, коли угорський банк ОТП Банк придбав іноземний банк "Райффайзенбанк Україна", який працює в Україні з 1998 року та обслуговує понад 100 000 клієнтів [20].

Основним акціонером банку є OTP Bank Plc, який є лідером серед угорських банків, оскільки він обслуговує близько 25% банківського ринку країни. Окрім Угорщини, банк успішно працює в таких європейських країнах, як Словаччина та Болгарія, Чорногорія та Росія, Румунія, Словаччина та Сербія. У жовтні 2020 року відбулися зміни серед членів правління банку, постійний керівник, який керував створенням АТ «ОТП Банк» в Україні Томаш Хак-Ковач, був переведений на реструктуризацію банку в Сербії, а його місце в Україні зайняв керівник «ОТП-Кредит» Володимир Мудрий. Експерти вважають, що взяти на себе ініціативу роздрібного кредитора може змінити курс банку, зосередившись на кредитуванні як роздрібних, так і малих та середніх підприємств.

В Україні діє група OTP Bank SA, до якої входять: банк, ТОВ «ОТП Лізинг», ТОВ «ОТП Капітал», недержавний пенсійний фонд «Free Fly Open Пенсійний фонд» та «ОТП пенсійний відкритий пенсійний фонд».

ТОВ «ОТП Капітал» було засновано в Україні в 2007 році спільною роботою АТ «ОТП Банк» та угорської компанії OTP Fund Management. Сьогодні вона посідає друге місце в групі OTP в Україні. OTP Capital працює у чотирьох основних сферах - управляє інвестиціями та активами пайових фондів, активами страхових компаній, управляє значною частиною активів венчурних фондів та

приватних пенсійних фондів. Компанія також є засновником власного приватного пенсійного фонду OTP Pension.

OTP Лизинг - дочірнє підприємство АТ OTP Bank, засноване в 2008 році. Основна мета діяльності - оперативний та довгостроковий лізинг для малих та середніх компаній. Найпопулярнішою послугою є лізинг автомобілів, де ви можете придбати легкові автомобілі, вантажівки, сільськогосподарську техніку або залізничні вагони.

Протягом багатьох років банк створив власну мережу філій та дирекцій. З початку 2020 року банк має 88 відділень, що на 2 більше, ніж на початок 2019 року. Банк розробляє систему дистанційного обслуговування «OTP Smart», яка активно впроваджується з початку 2020 року.

2.2. Аналіз балансу та фінансових результатів банку на прикладі АТ ОТП Банк

Основним джерелом даних для фінансового аналізу банку є його баланс, який відображає всю інформацію про наявність коштів та нерухомості, що належать банку; розмір та структура зобов'язань контрагентів перед банком та зобов'язань банку перед контрагентами.

Балансові активи розглядаються як з точки зору складу та розподілу коштів за об'єктами їх інвестування в активи банку, так і з точки зору витрат, що виникають в результаті фінансової операції, що проводиться банком. приносять дохід. Ці напрямки досліджень дозволяють оцінити ліквідність та прибутковість банку. В процесі аналізу слід зазначити, що сукупні активи банку визначаються балансом як різниця між сумою залишків усіх класів активів та сумою всіх резервів, передбачених на можливі збитки за позиками та інвестиціями. та інших типів.

З метою аналізу діяльності АТ ОТП Банк використаємо дані фінансової звітності за 2018 -2020 роки (рис. 2.2)[31].

Динаміку ключових балансових показників ОТП Банку представимо в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

Динаміка ключових балансових показників банку за 2018-2020 рр., тис. грн..

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення,	
				2019 2018 р.р	2020 2019 р.р
Активи	38686805	51982581	69814020	13295776	17831439
Кошти клієнтів	26750669	35111458	47633375	8360789	12521917
Зобов'язання	32946368	43333343	58979471	10386975	15646128
Капітал банку	5740437	8649238	10834549	2908801	2185311

Основними показниками, що характеризують фінансовий стан банку є актив банку, його капітал та зобов'язання. Можемо спостерігати динамічне зростання як активів банку, так і зобов'язань. У 2020 році активи Банку продовжували суттєво зростати і досягли 58,9 млрд. грн., тобто на 31,6% більше, ніж на початку року.

За підсумками року Банк увійшов до ТОП-10 (9 місце) найбільших українських банків за чистими активами та посів 5 місце за чистим прибутком. Частка на чистих активах на кінець 2020 року становила 3,23% (порівняно з 2,94% роком раніше).

У досліджуваній період спостерігається позитивна динаміка зменшення накопиченого дефіциту, що свідчить про успішну діяльність банку у вирішенні внутрішніх проблем. Сукупний дефіцит означає утилізовану неякісну складову активованого тривимірного періоду, що забезпечує збільшення дефіциту ресурсів і постійне виснаження запасів.

Динаміку активів АТ ОТП Банк представимо на рис. 2.1:

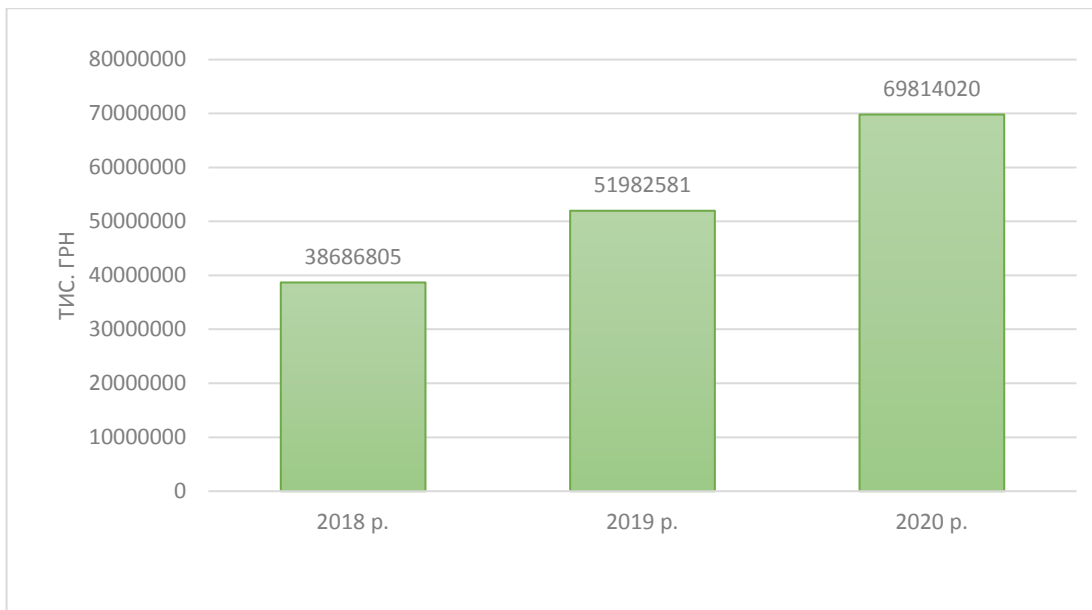

Рис. 2.1. Динаміка активів АТ ОТП Банк

Рисунок 2.1 показує зростання активів банку, яке обумовлено зростанням величини обов'язкових резервів, коштів в кредитних організаціях, чистих вкладень в цінні папери і інші активи.

Три показники продемонстрували негативну динаміку: кредити юридичним особам зменшились на 4,27%, кредити фізичним особам - на 5,88%, а вартість банківських цінних паперів зменшилась на 50,86%.

У 2019-2020 роках обсяг позик юридичним особам зріс на 1984 млн грн, а позик фізичним особам на 2713 млн грн, більше того, міжбанківські позики зменшились на 566 млн грн. Кількість готівки в сховищі неухильно зростає, що є хорошою тенденцією, оскільки вони є високоліквідними активами банку і дають йому можливість вільно працювати.

У 2020 році активи Банку зросли на 31,6% до 58,9 млрд. грн. зі зміною структури активів через кредитний ризик. В результаті значного збільшення залишків клієнтів в іноземній валюті частка активів з ризиком країни до кінця 2020 року зросла до понад 20% активів, причому понад 90% коштів зберігалося на кореспондентських рахунках в банках інвестиційного класу в США та країни ЄС. Стабільно високі залишки в гривнях додатково підтримали високу частку високоліквідних активів Банку і були депоновані на рахунках у Національному

банку України та в інструментах, випущених центральним урядом, що на кінець 2020 року становило приблизно 15 млрд грн, але лише цінні папери Міністерства фінансів України на суму близько 6,6 млрд. грн. є невід'ємним ризиком суверена.

Інвестиції в цінні папери здійснювались переважно за допомогою банківської книги з дотриманням обмежень ризику, тобто не більше 75% регулятивного капіталу для всього портфеля цінних паперів та 30% регулятивного капіталу для цінних паперів, деномінованих в іноземній валюті. Що стосується валютної складової портфеля цінних паперів, 72% - цінні папери в гривні та 28% - в іноземній валюті. Понад 60% інвестицій - це портфель ліквідності зі строком погашення до 6 місяців, ще 20% інвестицій зосереджено зі строком погашення 1-2 роки, що Банк використовує для встановлення більш високих норм прибутковості в цьому сегменті ринку. Кредитний портфель Банку до резервів під кредитний ризик збільшився на 5,7% у 2020 році та на 9,2% після резервів, що відображає одночасне поліпшення якості портфеля та ефект постійного зменшення проблемного та потенційно проблемного боргу.

Протягом року частка корпоративного кредитного портфеля зросла до 70% від кредитного портфеля Банку. Кредитна якість кредитного портфеля для корпоративних клієнтів продовжує покращуватися: непогашені кредити перетнули поріг у 90% кредитного портфеля, з яких понад 90% оцінюються як кращий або 7 за 9-бальною шкалою (90% з рейтингом 1-7 за 10-бальною шкалою рейтингу кредитного ризику НБУ). Понад 99% безпроблемної заборгованості обробляється корпоративними позичальниками відповідно до графіків, встановлених у кредитних угодах, не допускаючи, що заборгованість прострочена понад 7 днів. Частка етапу 2, згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), тобто позики з ознаками кредитоспроможності або ознаками потенційно поганої заборгованості, згідно із Системою раннього попередження та моніторингу 2020 року, впала до 3%.

У 2020 році всі показники демонструють позитивну тенденцію до зростання, що формує уявлення про банк як про надійну та прибуткову структуру.

Аналізуючи зобов'язання АТ «ОТП Банк», можемо спостерігати найнижче значення всіх показників у 2018 році, але ситуація покращилася у 2019 році. Протягом усього періоду банк майже подвоїв свої резерви, що може мати негативні наслідки в непередбачених ситуаціях. Банку доцільно інвестувати ці резерви у депозити, щоб збільшити оборот коштів та скористатися простим грошовою маси

В 2019 році має місце зростання зобов'язань на 10386 млн. грн., з подальшим ростом в 2020 році на 15646 млн. грн. Але ріст у 2020 році більш активний ніж був у 2019 році, що є слідством виваженої депозитної політики банку

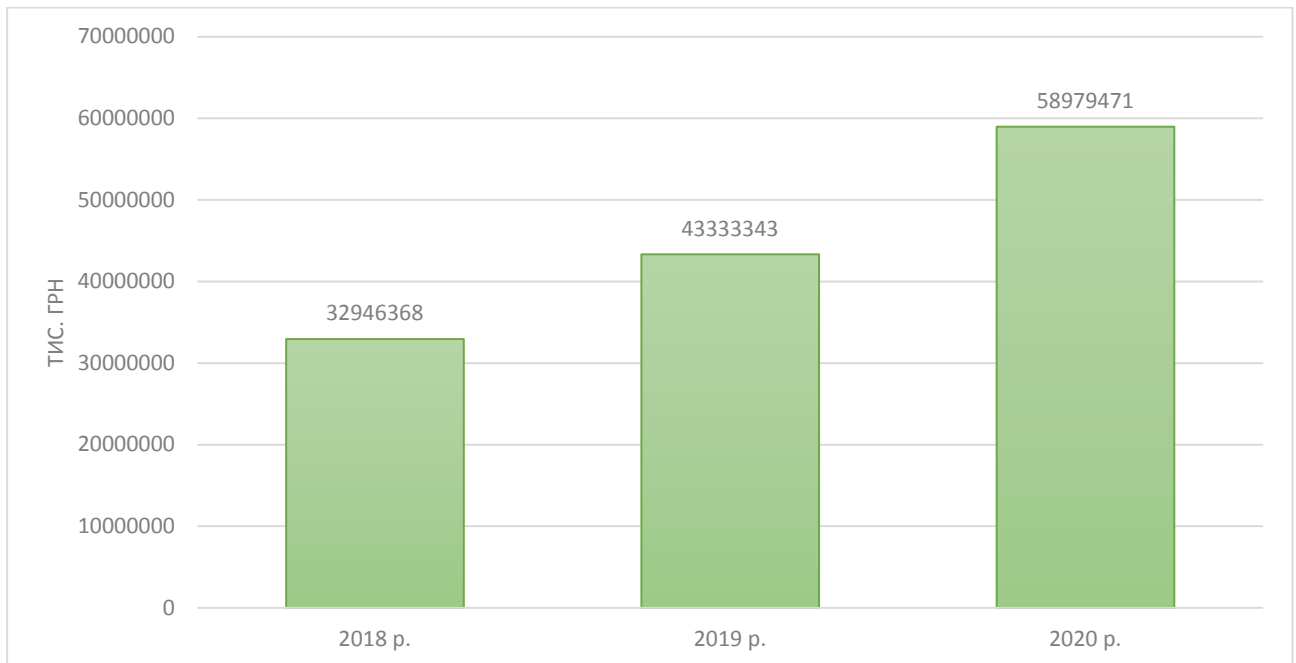

Рис. 2.2. Зобов'язання АТ ОТП Банк

Маса коштів клієнтів у 2019 році стала на 8360 млн. грн., або на 31,22% більшою, ніж у 2018р., а у 2020 році більше на 12 521 млн. грн. ніж за 2019 рік (рис. 2.3). Кошти клієнтів мають тенденцію до постійного зростання, навіть у період пандемії. Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів та програм лояльності, у 2020 році кошти юридичних та фізичних осіб зросли на 35,1% та досягли рекордного рівня в 47,8 млрд грн.

Значне збільшення капіталу за рахунок капіталізації прибутку в останні роки дозволяє Банку підготуватися до будь-якої стресової ситуації. На кінець 2020 року коефіцієнт платоспроможності зріс більш ніж удвічі

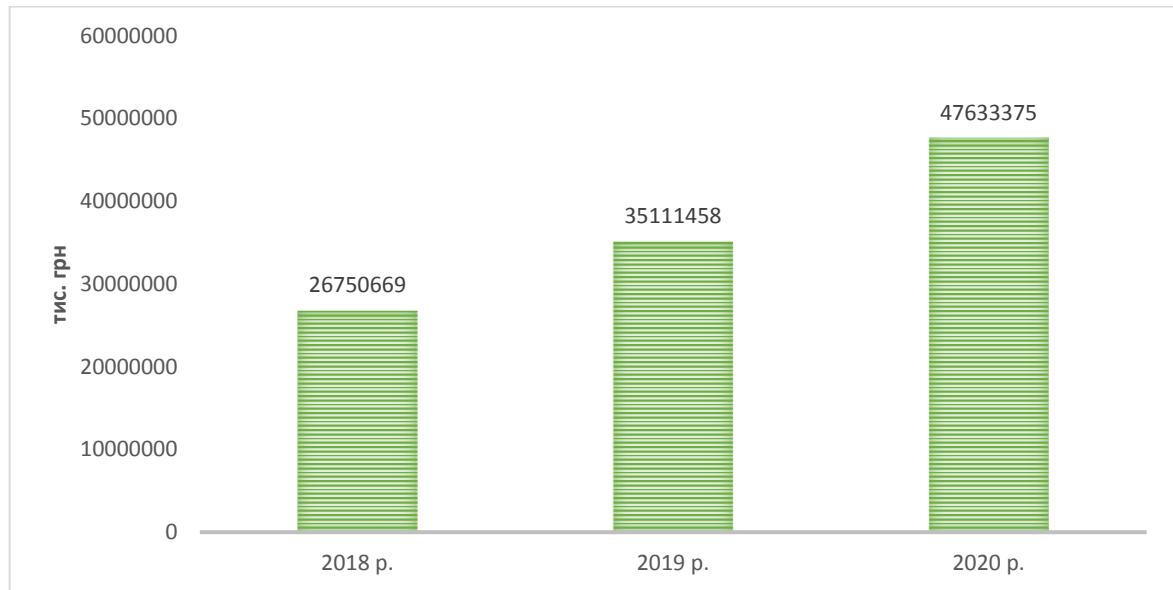

Рис. 2.3. Кошти клієнтів у структурі пасиву банку

Збільшення капіталу банку в 2019р. по зрівнянню з 2015р., - 2908 млн. грн., або на 50,67%. Це пов'язано з тим, що стався приріст від переоцінки основних засобів, зріс нерозподілений прибуток минулих років та ін. (рис. 2.4). В 2020 році спостерігається подальше нарощування капіталу на 2185 млн. грн. до 10834млн. грн.

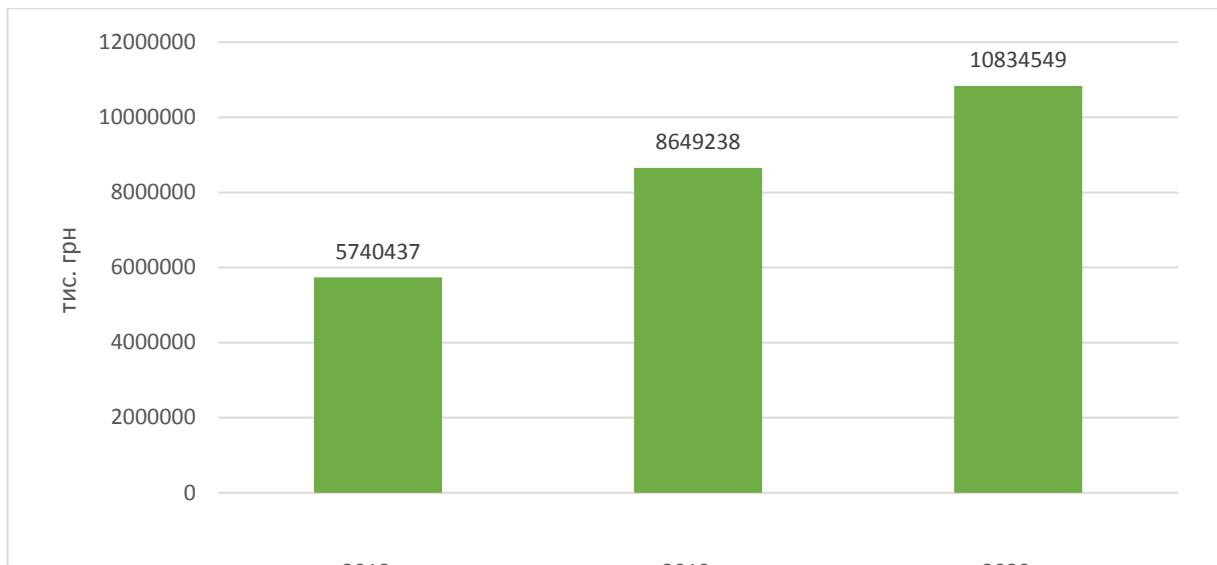

Рис.2.4. Динаміка капіталу АТ ОТП Банк

Рентабельність активів (ROA) - це фінансовий показник, який характеризує ефективність використання всіх активів підприємства. Рентабельність активів розраховується як частка розподілу чистого прибутку або прибутку від звичайної діяльності до оподаткування за середньорічною вартістю активів. Тобто це показує, скільки прибутку на 1 грн. активів.

Рентабельність власного капіталу (ROE) - це фінансовий показник, який характеризує ефективність використання власного капіталу. Він показує прибутковість (норму прибутковості) вашого вкладеного капіталу. Максимізація цього співвідношення є важливим завданням, яке повинні виконувати менеджери компанії. Рентабельність власного капіталу розраховується як відношення вашого чистого доходу до середньорічної вартості власного капіталу.

Динаміку ключових показників прибутковості ОТП Банку розраховуємо у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Основні показники прибутковості банку

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення	
				2019-2018 pp	2020-2019 pp
Чистий процентний дохід, тис. грн.	3243231	3915024	4177944	671793	262 920
Чистий прибуток, тис. грн.	2227176	2926579	2122170	699403	-804 409
Рентабельність активів, %	6,31	6,54	3,34	0,2	-3,20
Рентабельність власного капіталу, %	45	42,2	37	-2,8	-5,20
Чиста процентна маржа, %	10,4	11,8	12,3	1,4	0,50
Чистий спред, %	29,7	29,5	29,3	-0,2	-0,20

Таблиця 2.2 показує, що чистий процентний дохід у 2019 р. на 671 млн. грн. (20,7%) більше, ніж у 2018 р. Протягом 2020 року Банк значно підвищив рівень

прибутковості операцій і забезпечив досягнення наступних показників. Завдяки зваженій процентній політиці в 2020 році Банк значно покращив процентну маржу, та досяг процентного спреду на рівні 2,3%, в той час, як в 2019 році Банк мав чистий процентний збиток та негативний процентний спред на рівні - 1,1%. Збільшення кількості активних клієнтів (на 10%) та зростання обсягів транзакцій, як у відділеннях, так і в он-лайн каналах дозволили досягти збільшення чистого комісійного доходу на 49% порівняно з 2019 роком – до 15,2 млрд грн.

У той же час операційні витрати залишалися на контрольованому рівні (+14,7% до рівня 2019 року порівняно з річною інфляцією 9,8% та збільшенням середньої номінальної заробітної плати в Україні на 20,5%). Співвідношення витрат / доходу на 2020 рік становило 45%, що є одним з найкращих конкурентів. Банк завершив рік із прибутком у 2,12 млрд. грн., що є найвищим за всю історію Банку та визначило найвищий прибуток банківської системи України за останні п'ять років..

Динаміку чистих процентних доходів представимо на рис 2.5., де спостерігається тенденція зростання чистих процентних доходів, обумовлене зростанням середньої дохідності банківських продуктів та послуг.

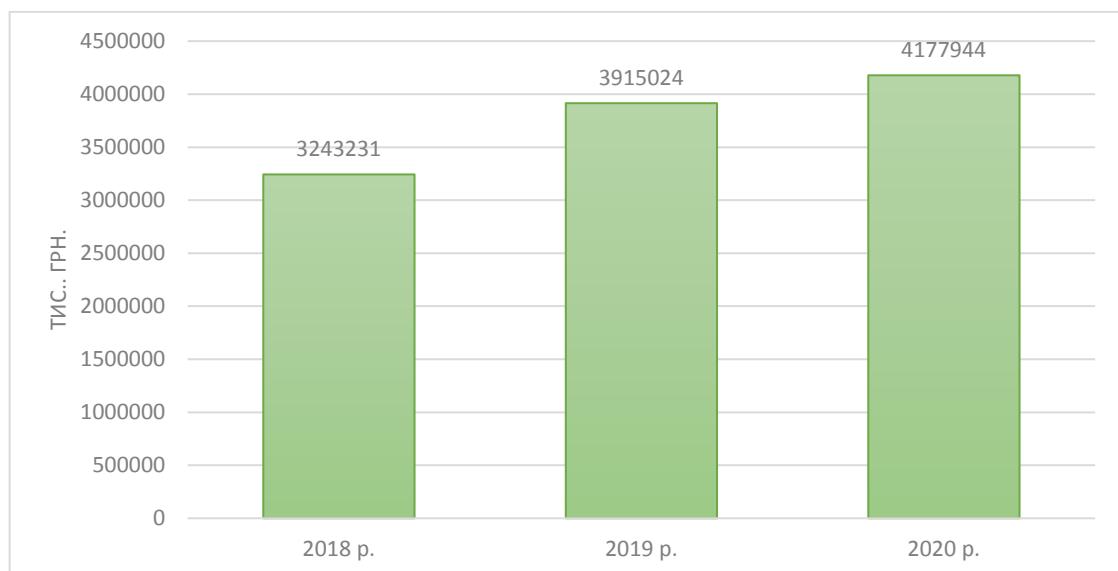

Рис. 2.5. Динаміка чистих процентних доходів ОТП Банку

На кінець 2020 року вплив змін процентних ставок на чистий процентний дохід Банку за річний горизонт становить -370,4 млн. грн., тобто 10,7% від запланованого чистого процентного доходу, за умови шоку від паралельного зниження кривої процентної ставки на 400 базисних пунктів для гривні та до 200 базисних пунктів - для іноземних валют. Максимальна зміна економічної вартості капіталу становить 635 млн. грн., або 7,4% регулятивного капіталу Банку на кінець 2020 р. В результаті паралельного поштовху зміщення кривої процентної ставки вгору на 400 базисних пунктів для гривні та 200 базисних пунктів для іноземних валют.

В динаміці чистого прибутку спостерігається зростання в 2019 р в порівнянні з 2018р., чистий прибуток зріс на 699 млн. грн. , а в 2020 р в порівнянні з 2019 роком цей показник зменшився на 804 млн. грн., або на 27,5%. Основною причиною зниження чистого прибутку є різке зростання витрат на створення резерву на знецінення кредитного портфеля на тлі економічної кризи та політичної ситуації у країні. Динаміку чистого прибутку представимо на рис. 2.6.

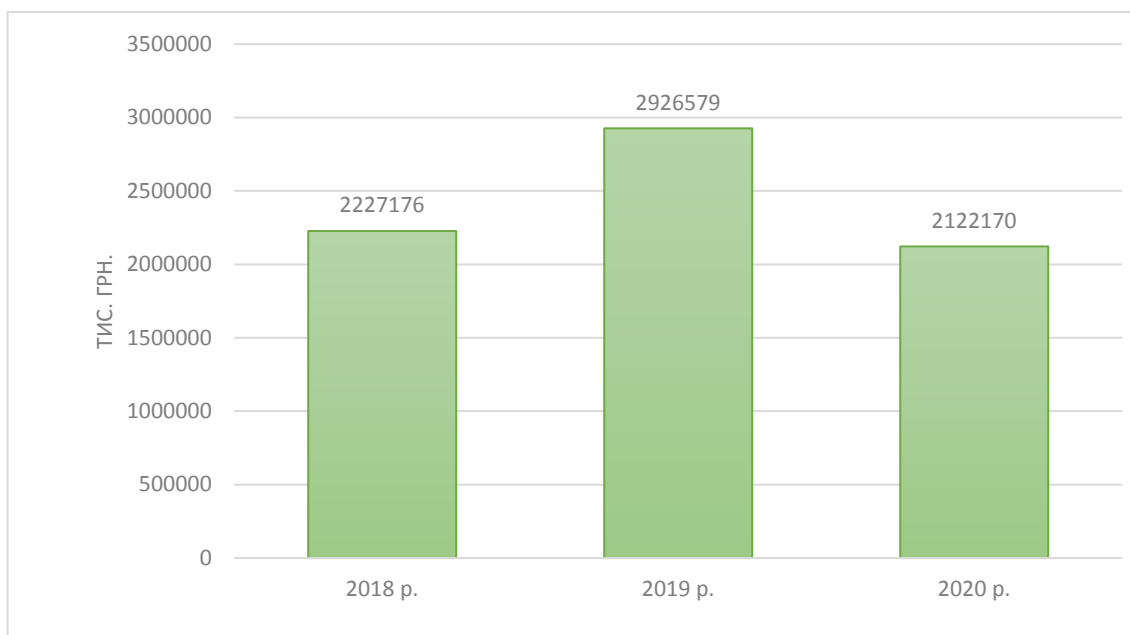

Рис. 2.6. Динаміка чистого прибутку.

На рис.2.6. спостерігається тенденція коливання чистого прибутку у порівнянні з 2018 роком.

Зниження чистого прибутку сприяло поступовому зниженню рентабельності власних коштів. Рентабельність власних коштів в 2020 р в порівнянні з 2019 роком зменшилася на 5,2%. В 2018 та 2019 роках рентабельність була найвища, 45% та 42,2% відповідно.

Рентабельність активів знизилася до 3,34% у річному вимірі. На зниження прибутковості суттєво вплинули витрати на створення резервів в результаті погіршення макроекономічного середовища, спричиненого пандемією. Водночас банк продовжував покращувати якість свого кредитного портфеля та продовжував свою розважливу політику управління кредитним ризиком..

В 2018, 2019 та 2020 роках чиста процентна маржа майже зростала. Це є свідчення того, що процентні доходи зросли та повністю покривають процентні витрати банку.

Чистий спред, що перебував на рівні 29,7% за 2018 р. та знизився до 29,5 у 2019 році показує не значне зниження рівня дохідності від процентних операцій, й характеризує, яка різниця склалася між ціною придбання ресурсів і ціною від розміщення їх в активи (переважно в кредитний портфель).

Динаміка обов'язкових нормативів ОТП Банку представлена в таблиці 2.3. З показників за 2018 - 2020 рр. ліквідності та платоспроможності банку спостерігається зростання в 2019 році і перевищення над нормативними значеннями, це пов'язано з тим, що у банку достатньо активів для покриття своїх зобов'язань усіх видів.

Норматив регуляторного капіталу (Н2) складав 19,64% на 31 грудня 2018 року, 24,34% на 31 грудня 2020 року (31 грудня 2019 року: 23,54%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 10%.

Норматив короткострокової ліквідності (Н6), складав 92,85% на 31 грудня 2018 року, 100,14% на 31 грудня 2020 року (31 грудня 2019 року: 104,54%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60%. Таким чином, норматив ліквідності перевищує встановлений норматив НБУ, але в 2020 році

простежується незначний його спад, який не вплинув на загальний рівень ліквідності.

Таблиця 2.3.

Нормативні обов'язки банку за 2018-2020рр.

Показник	Норматив, %	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Різниця	
					2019 р. від 2018 р.	2020 р. від 2019 р.
норматив регуляторного капіталу Н2	10%	19,64	23,54	24,34	3,90	0,80
норматив короткострокової ліквідності (Н6)	60%	92,85	104,54	100,14	11,69	-4,40
коефіцієнт покриття ліквідністю за всіма валютами LCRBB		113,53	175,07	214,94	61,54	39,87
коефіцієнт покриття ліквідністю в іноземній валюті LCRIB		122,31	147,25	240,55	24,94	93,30

Ризик ліквідності управляється за три періоди часу. Операційний рівень охоплює управління внутрішньоденною ліквідністю для забезпечення достатнього рівня ліквідних активів на початок та кінець торгового дня, враховуючи календар платежів, і включає моніторинг виконання та просування платежів протягом торгового дня для виявлення значних незапланованих відхилень від прогнозованого відтоку та вплив на прийняття оперативних рішень щодо необхідності поповнення ліквідності.

Наступним рівнем управління ліквідністю є короткострокове управління ліквідністю. Ключовими показниками на цьому рівні є коефіцієнт LCR Національного банку України та внутрішні показники адекватності короткострокової ліквідності. Внутрішні коефіцієнти базуються на загальній основі зі стандартом LCR, тобто наявності високоліквідних активів, що забезпечують виконання міжбанківських зобов'язань, що наближаються до кінця і не будуть поновлюватися, покриття потреб у разі стресу та значного відтоку фінансування від Банку, фінансування короткострокових потреб на основі 3-місячних прогнозів потреб бізнес-напрямків щодо зростання портфеля фінансових активів у звичайній діяльності. Управління короткостроковою ліквідністю за допомогою внутрішніх лімітів ліквідності дозволяє Підрозділам управління ризиками та Комітету з управління активами та пасивами приймати обґрунтовані рішення щодо розміру портфеля високоліквідних активів, його структури та строків фінансових активів та визначення процентної ставки Банку та політика щодо фінансових активів.

Важливу роль у плануванні та управлінні короткостроковою ліквідністю відіграють моделі ведення залишків на рахунках клієнтів, які використовуються для визначення очікуваного обсягу відпливу депозитів через різні часові інтервали протягом календарного року. З метою управління ліквідністю постійно контролюється та аналізується структура продукту фінансових зобов'язань Банку, сума позикових та повернутих коштів та їх вартість, а також концентрація депозитів на термін погашення та група пов'язаних контрагентів. Результати аналізу знайшли своє відображення в рішеннях про зміну структури портфеля високоліквідних активів.

Управління ліквідністю здійснюється на середньо- та довгостроковому рівні управління ліквідністю. Комітет з управління активами та пасивами щорічно затверджує Програму фінансування Банку, яка визначає пріоритети кредитно-інвестиційної стратегії та методи її фінансування. Крім того, регулярно аналізуються фінансові ринки та ринкова позиція Банку, показники раннього

реагування на кризу ліквідності та показники необхідності реалізації Плану відновлення, включаючи План фінансування кризи.

У національній валюті Банк має достатньо ліквідних коштів на наступні три місяці для виконання всіх зобов'язань, які не будуть поновлюватися після закінчення контрактного періоду, для покриття запланованих відтоків від основного бізнесу та відпливу коштів клієнтів у разі кризи ліквідності.

В іноземних валютах Банк зберігає запас ліквідних активів, достатній для погашення всіх прострочених зобов'язань протягом наступного місяця, а також для покриття запланованих операційних витрат. Банк використовує підтримку материнського банку у разі відтоку коштів клієнтів, деномінованих в іноземній валюті.

У 2020 році Банк продовжував підтримувати достатній запас надлишку поточних активів над пасивами Банку, забезпечуючи досягнення коефіцієнта LCR понад 200% у всіх валютах та майже 250% у іноземних валютах. Розрахунки нового коефіцієнта адекватності структурної ліквідності NSFR дають Банку сподівання, що цей коефіцієнт буде досягнутий при достатньому рівні запасів. Депозитний портфель Банку залишається достатньо диверсифікованим, частка 10 найбільших вкладників Банку (групи пов'язаних вкладників) не перевищує 20%, з концентрацією вище цього коефіцієнта - лише на кошти клієнтів в євро

2.3. Аналіз зобов'язань та депозитних ресурсів АТ «ОТП Банк»

Банківські установи формують більшу частину своїх ресурсів за рахунок депозитних коштів. Для розгляду ефективності використання депозитних ресурсів проаналізуємо масштаби депозитної діяльності АТ ОТП Банк протягом 2018 – 2020 років (табл. 2.4.) [11-13].

З даних таблиці 2.4 видно, що за аналізованій період банк дещо збільшив масштаби своєї діяльності. В 2019 році відбулося зростання за всіма фінансовими ресурсами. Про це свідчить зростання валюти балансу в 2019 році порівняно з 2018 роком на 13295 млн. грн. Ці зміни відбулися в більшості за

рахунок зростання зобов'язань та частково капіталу. У 2019 році відбувся ріст як за зобов'язаннями банку на 10386 млн. грн., так і за капіталом на 2908млн. грн., з подальшим ростом в 2020 році на 15646 млн. грн. та 2185 млн. грн. відповідно.

Рівень фінансової стійкості банку у 2019 році становив 5,01, в 2018 році фінансова стійкість мала більше значення, ніж в 2019 році, а саме 5,74. В 2020 році відбулося зростання показника відносно 2019 року до рівня 5,44, але його значення трохи менше ніж в 2018 році. В цілому можна стверджувати, що банк є фінансово стійким, а значення фінансової стійкості залишається майже на одному рівні 5 в продовж періоду аналізу.

Таблиця 2.4

Динаміка та масштаби пасивних операцій АТ ОТП Банк

Показник	Рік			Відхилення	
	2018р	2019р	2020р	2019р- 2018 р	2020р- 2019 р
Зобов'язання банку, тис. грн.	32946368	43333343	58979471	10386975	15646128
Капітал банку, тис. грн.	5740437	8649238	10834549	2908801	2185311
Валюта балансу, тис. грн.	38686805	51982581	69814020	13295776	17831439
Частка зобов'язань у валюті балансу, %	85,16	83,36	84,48	-1,80	1,12
Співвідношення зобов'язань та капіталу	5,74	5,01	5,44	-0,73	0,43

Питома вага зобов'язань у загальних джерелах формування ресурсів коливається і становить у 2018 році – найбільше значення 85,16%, що свідчить про формування фінансових ресурсів за рахунок зобов'язань банку. Але в 2019 році зростання власного капіталу на 2908 млн. грн. призвела до зниження частки зобов'язань банку до 83,36% та подальшим зростанням у 2020 році до 84,48%.

Але все ж таки виникає гостра потреба в трансформації короткострокових ресурсів у довгострокові, оскільки необхідно задовольнити попит на високоліквідні активи. Ця трансформація може відбуватися за двома напрямками: трансформація засобів до запитання в поточні пасиви та трансформація варіативної частини поточних пасивів.

У 2020 році були внесені корективи у всі аспекти життя, включаючи фінансову сферу. Однак високий рівень соціальної відповідальності, турбота про клієнтів та готовність бути корисними / допомагати у важких ситуаціях стимулювали бути кращими та доступнішими для клієнтів. Тому зусилля роздрібного бізнесу OTP Bank у 2020 році були зосереджені на вдосконаленні віддалених каналів обслуговування споживачів та впровадженні програм лояльності клієнтів. Серед головних досягнень можна назвати такі:

- 1,1 мільйона індивідуальних клієнтів;
- 5,7 млрд грн - сума заощаджень фізичних осіб (у національній валюті);
- майже 1 000 000 користувачів Інтернет-банкінгу OTP Smart;
- 75% клієнтів із зарплатними картками використовують безготівкові платіжні картки;
- 41 700 клієнтів преміум та приватного банкінгу.

У роздрібному сегменті OTP Банк послідовно реалізує стратегію збільшення обсягів бізнесу та збільшення частки ринку, зберігаючи при цьому високі стандарти якості послуг, орієнтацію на клієнтів та впровадження інноваційних рішень.

Водночас OTP Bank не збільшив кількість відділень, що стало мотиваційним викликом у підвищенні ефективності збутової мережі, стимулом для досягнення стратегічних цілей без додаткових вкладень та витрат. Запровадження оцифрування послуг Банку, таких як Інтернет-спілкування з клієнтом, вдосконалення Інтернет-банкінгу, оснащення зон самообслуговування філій платіжними терміналами та іншими цифровими пристроями, дозволило збільшити обсяг та поліпшити якість обслуговування клієнтів. .

Тому OTP Bank продовжував впроваджувати свою стратегію оцифрування, що дозволяє йому створювати більшу цінність для клієнтів як з точки зору різноманітності послуг, так і якості. Клієнти мають доступ до Інтернет-банкінгу на веб-сайті, а також шляхом встановлення мобільного додатка, завдяки чому вони отримують доступ майже до всіх банківських послуг, доступних в Україні. Водночас Банк намагається бути ближче до своїх клієнтів та пропонувати необхідні продукти та послуги через Інтернет-канал Telesales. Сьогодні клієнт OTP Bank може зручно вибирати та отримувати вичерпну інформацію про товари та послуги вдома. У 2020 році разом з Mastercard багато клієнтів отримали 100% відшкодування за свої платежі, а саме - 140 клієнтів на загальну суму понад 626 000 грн.

До пасивних операцій АТ ОТП Банк відносяться: кошти банків, кошти клієнтів, боргові цінні папери, емітовані банком та інші залучені кошти, які представлені в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Зобов'язання банку перед клієнтами, тис. грн.

Зобов'язання банку	2018 р	2019 р.	2020 р.
Поточні рахунки та депозити до запитання	22688169	29656251	42050371
Строкові депозити	4062500	5455204	5583004
Всього коштів клієнтів	26750669	35111458	47633375

Виходячи з наведених даних, основні депозитні ресурси банку сформовані за рахунок поточних рахунків та депозитів до запитання фізичних осіб, які зростають в продовж всього аналізованого періоду. 2019 рік має кращі показники залучення ресурсів за рахунок зростання поточних зобов'язань на 20434 млн. грн та на 13105 млн. грн. відповідно. Загалом за 2019 рік кошти клієнтів зросли на 8360 млн. грн. В продовж 2020 року відбулося загальне збільшення коштів клієнтів на 12521 млн.грн. за рахунок зростання коштів на поточних рахунках.

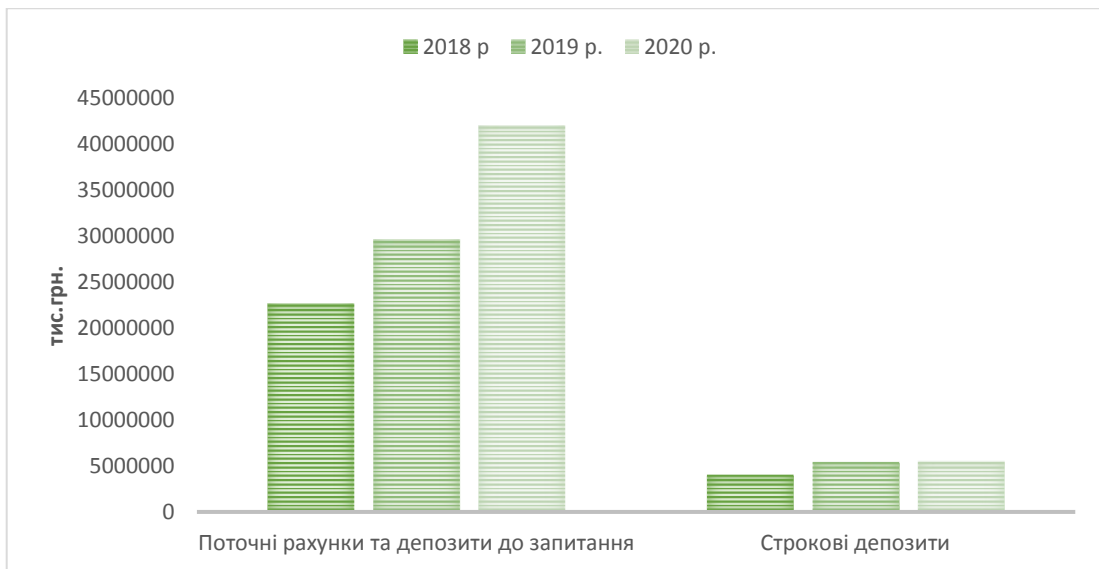

Рис. 2.7. Динаміка зобов'язань банку перед клієнтами

Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років на рахунках клієнтів містяться нараховані відсотки у сумі 51306 тис. грн та 81999 тис. грн відповідно. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років рахунки клієнтів отримані на суму 4785535 тисяч грн (10,0%) від чотирнадцяти клієнтів та 3597289 тис. грн. (10,2%) від десяти клієнтів, що є значною концентрацією. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років рахунки клієнтів на суму 1724197 тис. грн. відповідно, є гарантією для кредитних клієнтів, гарантій, акредитивів та інших операторів, пов'язаних з умовами співпраці.

Вищезазначений аналіз включає кошти клієнтів, що залишаються до погашення відповідно до угоди. Відповідно до чинного законодавства України Банк зобов'язаний виплачувати строкові вклади фізичним особам на вимогу вкладників, якщо в договорі вказана умова дострокового погашення, але в цьому випадку втрачається право вкладника на нараховані відсотки. Банк очікує, що клієнти не потребуватимуть термінових депозитів достроково, тому ці залишки включаються до вищезазначеного розкриття інформації відповідно до їхніх умов договору погашення. Поточні рахунки враховуються на основі їхньої історичної стабільності, яка, за оцінками Банку, буде продовжуватися без істотних змін щокварталу.

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Банку за строками

погашення станом за 2018 рік. (табл. 2.6). Суми в таблиці - це недисконтовані грошові потоки від операцій, включаючи загальну суму кредитних зобов'язань. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від показників у звіті про фінансовий стан, оскільки суми в окремому звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума до сплати не є фіксованою, сума в таблиці визначається на умовах, що існували на звітну дату. Платежі в іноземній валюті перераховуються за спотовим курсом на кінець звітного періоду

Таблиця 2.6

Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом за 2018 рік,

тис. грн.

Зобов'язання	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 - 5 років	Понад 5 років	Всього
Кошти банків та інших фінансових установ	159412	346100	1197546	3099176	-	4802234
Кошти клієнтів	26083914	339679	262618	64458		26750669
Видані гарантії	1733896					
Субординований борг					483579	483579
Інші фінансові зобов'язання	514695	1891				516586
Всього фінансових зобов'язань	32195329	687670	1460164	3163634	483579	37994948

У поданій таблиці 2.6 показані зобов'язання Банку станом на 31 грудня 2018 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Більшість процентних зобов'язань є як до запитання, так і короткостроковими депозитами з достроковим припиненням, тому всі вони класифікуються як терміни до 1 місяця. Виходячи з припущення про безперервність бізнесу, фактична строковість депозитів до запитання вважається невизначеною.

Вклади клієнтів підлягають поверненню за запитом та після закінчення терміну їх дії. Депозити до запитання, як правило, досить стабільні і не виплачуються протягом місяця. Управління ризиком ліквідності Банку включає оцінку залишків на поточних рахунках, тобто стабільної частини депозитів. На кінець 31 грудня 2018 року стабільна частина депозитів клієнтів, розрахована як сума депозитів клієнтів та поточних рахунків на кінець року, за вирахуванням стандартного відхилення депозитів клієнтів та поточних рахунків від останніх трьох років, становить до 18 777 003 тис. грн.

Таким чином, на кінець 31 грудня 2018 року надлишок короткострокових активів Банку над короткостроковими зобов'язаннями Банку, розрахований з урахуванням стабільної частини депозитів клієнтів як зобов'язань, фактична дата яких вважається невизначеною, становить 11 042 964 тис. грн.

Таблиця 2.7

Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом за 2019 рік,
тис. грн.

Зобов'язання	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Кошти банків та інших фінансових установ	189959		135038	242804		567801
Кошти клієнтів	34253310	361920	763971	22725		35401926
Видані гарантії	2473114					2473114
Інші фінансові зобов'язання	592715					592715
Всього фінансових зобов'язань	44424665	361920	961443	348591		46114383

Аналіз фінансових зобов'язань Банку за строками погашення станом за
2020 рік, тис. грн.

Зобов'язання	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Кошти банків та інших фінансових установ	399					399
Кошти клієнтів	47769203	26874	42384	61		47838522
Видані гарантії	3176422					3176422
Орендні зобов'язання	22321	8757	62697	180868	176041	450684
Інші фінансові зобов'язання	592835					592835
Безвідкличні невикористані кредитні лінії	6733577					6733577
Всього фінансових зобов'язань	58295601	35631	105081	180929	176041	58793283

Основною частиною процентних зобов'язань є як депозити до запитання, так і короткострокові депозити з можливістю дострокового розірвання контракту, тому всі вони класифікуються як такі, що мають термін погашення до 1 місяця. Вклади клієнтів підлягають поверненню на вимогу та в термін погашення відповідно до договору. Очевидно, що депозити до запитання досить стабільні і не вилучаються протягом місяця. Управління ризиком ліквідності Банку включає оцінку залишків на поточних рахунках, тобто умовно стабільну частину депозитів. Станом на 31 грудня 2020 та 2019 років стабільна частина депозитів клієнтів, розрахована як сума депозитів клієнтів та поточних рахунків на кінець року, за вирахуванням стандартного відхилення депозитів клієнтів та поточних рахунків від останніх трьох років, становить до 33 439 621 тис. грн. та 26 019 725 тис. грн. відповідно.

Таким чином, станом на 31 грудня 2020 та 2019 років надлишок короткострокових активів Банку над короткостроковими зобов'язаннями Банку,

включаючи стабільну частину депозитів клієнтів, становить 24 247 664 тисяч грн та 16171572 тис. грн. відповідно.

Відповідність та / або контрольована невідповідність термінів та процентних ставок активів та пасивів є основними для управління Банком. Повна відповідність не характерна для банків, оскільки операції часто мають різний характер та необмежений термін. Невідповідна позиція може потенційно збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Дати погашення активів та пасивів та можливість заміщення (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після погашення є важливими факторами для оцінки ліквідності Банку та його реакції на зміни процентних ставок та курсів іноземних валют.

Незважаючи на те, що значну частину коштів клієнтів становлять рахунки на вимогу, диверсифікація цих рахунків з точки зору кількості та типу вкладників та досвіду Банку на сьогоднішній день дозволяє нам зробити висновок, що кошти цих клієнтів становлять довгостроковий і стабільне джерело фінансування.

Вимоги до ліквідності для надання коштів під гарантії та резервні акредитиви значно нижчі за розмір зобов'язання, оскільки Банк, як правило, не передбачає виплату коштів третій стороні згідно з угодою. Загальна сума непогашених позикових зобов'язань не обов'язково відображає майбутні потреби в готівці, оскільки значна частина таких зобов'язань може закінчитися без фінансування.

Висновки по розділу 2

За результатами аналізу у розділу 2 можна зробити висновки, у 2020 році активи Банку продовжували суттєво зростати і досягли 58,9 млрд. грн., тобто на 31,6% більше, ніж на початку року. Рентабельність активів знизилася до 3,34% у річному вимірі. На зниження прибутковості суттєво вплинули витрати на створення резервів (на 847 млн. грн. більше, ніж у 2019 році) в результаті погіршення макроекономічного середовища, спричиненого пандемією.

Водночас банк продовжував покращувати якість свого кредитного портфеля та продовжував розважливу політику управління кредитним ризиком.

За підсумками року Банк увійшов до ТОП-10 (9 місце) найбільших українських банків за чистими активами та посів 5 місце за чистим прибутком. Частка на ринку чистих активів на кінець 2020 року становила 3,23% (порівняно з 2,94% роком раніше).

Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів та програм лояльності, у 2020 році кошти юридичних та фізичних осіб зросли на 35,1% і досягли рекордного рівня - 47,8 млрд грн.

Таким чином, головними напрямками планування депозитними ресурсами АТ ОТП Банк можна вважати наступні: відкриття нових видів рахунків за закордонним зразком; впровадження комплексного обслуговування клієнтів; впровадження трастових послуг; раціональне управління залишком коштів на рахунках.

РОЗДІЛ 3

ПЛАНУВАННЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ НА ПРИКЛАДІ АТ ОТП БАНК

3.1. Визначення напрямів розвитку депозитних операцій відповідно до конкурентної позиції банку

Кожен банк має певні переваги та недоліки на ринку. Одним з основних інструментів стратегічного управління, який оцінює сукупність внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на розвиток банку, є SWOT-аналіз. SWOT-аналіз - це процес визначення зв'язків між найбільш характерними для банку можливостями, ризиками, сильними сторонами (перевагами) та слабкими сторонами, результати яких можуть бути надалі використані для формулювання та вибору стратегії компанії. [12].

В табл. 3.1 наведено результати SWOT-аналізу конкурентоспроможності АТ ОТП Банк

Таблиця 3.1

Матриця SWOT-аналізу конкурентоспроможності АТ ОТП Банк

Опис	<p>Можливості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. недостатньо освоєні види обслуговування 2 наявність маркетингової стратегії 3. довгострокові відносини із сумлінними клієнтам 4. наявність великої клієнтської бази 	<p>Загрози</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складність повернення прострочених кредитів 2. вихід на ринок нових конкурентів 3. Зміна переваг клієнтів 4. Брак якісних позичальників 5. Низький рівень процентних ставок
<p>Сильні сторони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. висока клієнтоорієнтованість 2. моніторинг конкурентів 3. надійність банку 4. високий рівень якості обслуговування 	<p>Поле СіМ</p> <ul style="list-style-type: none"> • нові інформаційні технології дозволять впровадити вдосконалені технології самообслуговування • розширення кола потенційних клієнтів і продуктових ліній • контроль над витратами банку 	<p>Поле СіЗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • відстеження переваг клієнтів • впровадження системи навчання та мотивації персоналу • посилення роботи по створенню при-вабливого образу

Слабкі сторони	Поле СлМ	Поле СлЗ
1. висока вартість послуг 2. неправильне виділення цільових клієнтів 3. відсутність концентрації на певних послугах	<ul style="list-style-type: none"> не розуміння потреб потенційних клієнтів збільшує ймовірність втрати цих клієнтів недостатні зусилля по роботі з певними продуктами, наданими банком 	<ul style="list-style-type: none"> поява нових банків на ринку недостатня кількість якісних позичальників

Для розробки ефективних депозитних продуктів необхідно проаналізувати макросередовище, для цього використовуємо конкурентний аналіз,- здатний показати сильні та слабкі сторони банку (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Аналіз прямих конкурентів АТ ОТП Банк на депозитному ринку

№ з/п	Показники	Об'єкт дослідження	Прямі конкуренти					Розрахунок рівня конкуренції у галузі (кг) за окремими показниками
			АТ ОТП Банк	АТ КБ «Приватбанк»	АТ «Ощадбанк»	ПАТ «Райф-Банк файзен	ПАТ «Укрсоббанк»	
1	Індивідуальність депозитної послуги	5	5	5	5	5	5	
2	Популярність бренду	3	5	5	4	4	4,2	
3	Можливість розширення	4	5	5	5	4	4,6	
4	Ефективність надання різних видів вкладів	4	5	5	5	4	4,6	
5	Гнучкість маркетингової політики	3	4	4	3	3	3,4	
6	Можливість виходу з ринку	3	3	3	3	3	3	
7	Використання сучасних інформаційних систем	5	5	5	5	5	5	
8	Співпраця з іноземними фінансовими установами	5	5	4	4	5	4,6	
розрахунок рівня конкуренції у галузі (кг) за окремими конкурентами:		4	4,7	4,6	4,3	4,1	$кг = 34,4/8 = 4,3$ $кг = 21,7/5 = 4,3$	

Отже, за результатами конкурентного аналізу, головними конкурентами АТ ОТП Банк є АТ КБ «Приватбанк», АТ «Ощадбанк» та ПАТ «Райффайзен Банк Аваль». Оскільки даний аналіз проводився в межах депозитної політики, то можна зробити висновок, що АТ ОТП Банку необхідно переглянути власну маркетингову політику – посилити рекламу на депозитні продукти, розробити для клієнтів більш вигідні пропозиції та ін.

Створення, впровадження та ефективність механізму депозитної політики комерційного банку впливає на успішну реалізацію цілей та завдань банку в процесі розробки та реалізації загального плану розвитку.

Кожен етап створення депозитної політики комерційного банку тісно пов'язаний з другим і є пріоритетним напрямком для створення ефективної депозитної політики, а також ефективної організації та управління депозитним процесом.

Процес створення депозитної політики тісно пов'язаний із реалізацією процентної політики банку. З цієї причини питання поєднання цінового механізму повинно мати вирішальне і принципове значення, що змушує банк розрахувати вартість депозитних послуг. Цей факт обумовлений необхідністю прибутковості та престижу банківських послуг з одночасним неминучим розрахунком їх споживчої вартості та ціни в умовах постійно зростаючої внутрішньобанківської конкуренції та боротьби за клієнтів.

3.2. Прогнозування коштів клієнтів за поточними та строковими рахунками АТ ОТП Банк

Спрогнозуємо динаміку депозитних зобов'язань, а саме депозитів юридичних та фізичних осіб.

Про певну позитивну динаміку і фінансову стабілізацію банку АТ ОТП Банк в посткризовий період свідчить і динаміка загальних коштів клієнтів, в тому числі депозитів юридичних та фізичних осіб, яка досить точно описується

поліноміальним трендом, побудованим за даними річних балансів за 2016-2020 роки.

Спрогнозуємо розмір депозитів клієнтів банку АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки на рисунку 3.1. використовуючи поліноміальний трендовий аналіз. Розрахуємо прогнозні значення депозитів клієнтів банку АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки за формулою поліноміального тренду

$$y = 1756,1x^2 - 4426,1x + 25355 \quad R^2 = 0,9827 \quad (3.1)$$

$$2021 \text{ р.} = 1756,1 \cdot 6^2 - 4426,1 \cdot 6 + 25355 = 62018 \text{ млн. грн.}$$

$$2022 \text{ р.} = 1756,1 \cdot 7^2 - 4426,1 \cdot 7 + 25355 = 62018 \text{ млн. грн.}$$

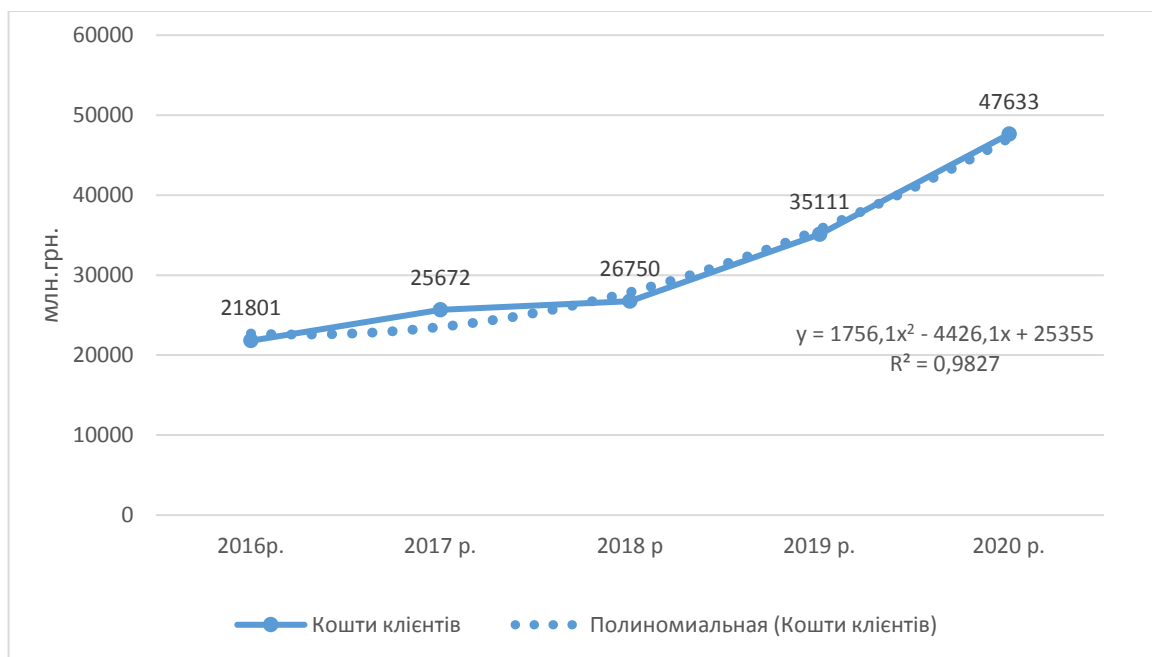

Рис. 3.1. Поліноміальний трендовий аналіз коштів клієнтів банку

Отже, отримане рівняння поліноміального тренду свідчить про поступове збільшення депозитів клієнтів банку з кожним роком, з прогнозованою ймовірністю 98,27 %.

В 2021 році прогнозується зростання коштів клієнтів на 30%, з подальшим ростом в 2022 році на 29,7%. І прогнозні значення депозитів клієнтів банку становитимуть 62018 млн. грн в 2021 році і 62018 млн. грн в 2022 році.

Спрогнозуємо розмір поточних рахунків та депозитів до запитання АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки на рисунку 3.2, використовуючи поліноміальний трендовий аналіз.

Розрахуємо прогнозні значення поточних рахунків та депозитів до запитання АТ ОТП Банк за формулою поліноміального тренду на 2021 і 2022 роки:

$$y = 1388,4x^2 - 2346x + 18214 \quad R^2 = 0,969 \quad (3.2)$$

$$2021 \text{ р.} = 1388,4 \cdot 6^2 - 2346 \cdot 6 + 18214 = 54120,4 \text{ млн. грн.}$$

$$2022 \text{ р.} = 1388,4 \cdot 7^2 - 2346 \cdot 7 + 18214 = 69823,6 \text{ млн. грн.}$$

Рис. 3.2. Поліноміальний трендовий аналіз поточних рахунків та депозитів до запитання

Отже, рівняння поліноміального тренду свідчить про поступове збільшення поточних рахунків та депозитів до запитання з кожним роком, з прогнозованою ймовірністю 96,9 %. І прогнозні значення поточних рахунків та депозитів до запитання становитимуть 54120,4 млн. грн. в 2021 році і 69823,6 млн. грн. в 2022 році, що на 28,7% та 29% відповідно більше попереднього періоду.

Спрогнозуємо розмір строкових депозитів АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки на рисунку 3.3. використовуючи поліноміальний трендовий аналіз.

Розрахуємо прогнозні значення строкових депозитів АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки за допомогою наступного рівняння:

$$y = 367,71x^2 - 2080,1x + 7141,2 \quad R^2 = 0,65 \quad (3.3)$$

$$20210 \text{ р.} = 367,71 \cdot 6^2 - 2080,1 \cdot 6 + 7141,2 = 7898,16 \text{ млн. грн.}$$

$$2021 \text{ р.} = 367,71 \cdot 7^2 - 2080,1 \cdot 7 + 7141,2 = 10598,29 \text{ млн. грн.}$$

Отже, рівняння поліноміального тренду свідчить також про подальше зростання строкових депозитів з кожним роком, але прогнозована ймовірність достатньо низька, лише 65%. І прогнозні значення строкових депозитів становитимуть 7898,16 млн. грн. в 2021 році і 10598,29 млн. грн. в 2022 році, що на 41% та 34% відповідно більше попередніх значень.

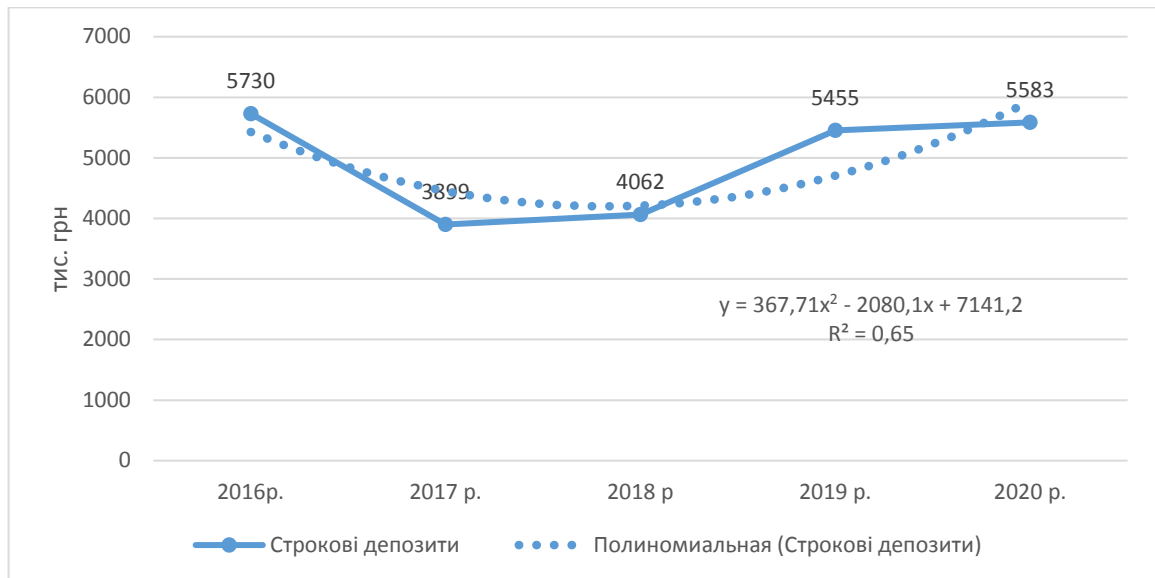

Рис. 3.3. Поліноміальний трендовий аналіз строкових депозитів
Відобразимо вище спрогнозовані дані в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Прогнозні значення депозитів АТ ОТП Банк з використанням трендового планування

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відношення 2022 р. до 2020 р. в %
Кошти клієнтів	47633	62018	80421	168,84
Поточні рахунки та депозити до запитання	42050	54120	69824	166,05
Строкові депозити	5583	7898,2	10598	189,83

Отже, за прогнозованими даними аналітичного вирівнювання депозитів АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки можна зробити висновок, що кошти клієнтів збільшаться в порівнянні з 2020 роком на 168,84%. Це відбудеться за рахунок

значного збільшення поточних рахунків та депозитів до запитання (на 166,05 %) та збільшення строкових депозитів (на 189,83 %).

Політика процентних ставок комерційного банку, пропорційна комерціалізації банківської діяльності, має на меті:

- робити все можливе для підвищення прибутковості або створювати умови для її отримання на майбутнє;
- коригувати процентні ставки за депозитами та кредитними операціями та встановлювати їх у розмірі, що дозволить підтримувати прибутковість банківської діяльності;
- підтримувати зв'язок та узгодженість між депозитними та позичковими операціями щодо термінів та сум;
- підтримувати ліквідність балансу;
- мінімізувати ризик процентної ставки.

Політика процентних ставок є невід'ємною частиною створення депозитної політики комерційного банку. Це демонструється відповідно до ряду принципів, на яких базується розсудлива політика банку щодо процентних ставок. По-перше, виділяється принцип диференціації процентних ставок через термін зберігання та величину заощаджень, потім принцип соціальної диференціації процентних ставок за депозитами, принцип прибутковості банківської справи та принцип відповідального зберігання та захисту вкладники заощаджень. У процесі створення ефективної процентної ставки та депозитної політики банку потрібен симбіоз усіх цих принципів.

Для вдосконалення депозитної політики комерційного банку пропонується:

- реалізовувати власну депозитну політику, розроблену відповідно до специфіки його операцій та показників оптимізації цього процесу;
- розширення обсягу депозитних рахунків юридичних та фізичних осіб на період попиту, що дає можливість, незважаючи на незначні фінансові заощадження, на повне задоволення клієнтів банку, а також на збільшення інтересу інвестори в розширення власних коштів на банківських рахунках;

- з метою полегшення організації депозитних операцій, пропонується використовувати різні типи рахунків для всіх сегментів вкладників та покращувати якість їх обслуговування.

Це основні етапи вдосконалення депозитної політики комерційного банку та підвищення його позицій з метою забезпечення стабільності банку. У той же час необхідно наголосити на джерела банківських коштів, значні матеріальні та фінансові витрати банку в процесі залучення коштів на депозити, обмеження вільних готівкових коштів у межах даного регіону. Більше того, мобілізація коштів для депозитів більше залежить від клієнтів, але не безпосередньо від банку. Як результат, конкуренція між банками на кредитному ринку вимагає від них збільшення кількості заходів, спрямованих на розвиток послуг, що сприяють депозитам. Збільшуючи загальну суму внесків та збільшуючи кількість вкладників юридичних та фізичних осіб, реально поліпшити формування зростання депозитних операцій та модель стимулювання залучення вкладів.

3.3. Запровадження нових депозитних послуг АТ ОТП Банк

Банківські установи надають клієнтам безліч послуг, вступають у складні відносини між собою та з іншими суб'єктами господарювання, виконують різні функції, основними з яких є кредитно-депозитні операції.

Щоб вижити в умовах жорсткої конкуренції, банкам потрібно знайти шляхи вдосконалення основних технологій, впровадження нових банківських інструментів та підтримку автоматизованої системи управління інформацією та обробки даних, яка відповідає міжнародним вимогам та стандартам.

При залученні коштів вибір залишається за клієнтом, і банк часто змушений жорстко конкурувати за вкладника, втратити якого досить легко. Обмежені ресурси, пов'язані з розвитком банківської конкуренції, призводять до тісних відносин з деякими клієнтами. Якщо коло цих клієнтів вузьке, банк дуже залежить від них. Що стосується пасивних операцій, то вибір банку, як правило, обмежується певною групою клієнтів, з якими він набагато тісніше пов'язаний,

ніж із позичальниками. Тому конкуренція між банками на кредитному ринку змушує їх вживати заходів для розвитку послуг, що сприяють депозитам.

Як результат, у ситуації, що склалася, для вирішення проблеми створення ресурсної бази банку необхідно активізувати роботу щодо розширення кола вкладників. Відповідно, банку потрібно розробити обґрунтовану депозитну політику, яка базується на залученні готівки з інших джерел та дотриманні балансу зобов'язань з активами відповідно до умов, обсягів та процентних ставок.

Цього можна досягти за рахунок розширення переліку депозитів. Так, можемо припустити, що клієнти отримають вигоду від цільових внесків, сплата яких відбуватиметься у сезон свят, день народження чи інші особисті та державні свята. Терміни погашення цих депозитів коротші, ніж для звичайних депозитів, і процентна ставка вища.

Зокрема, пропонується запровадити наступні види вкладів:

«Весільний»;

«Новорічний»;

«До дня народження».

Прикладом цільового вкладу можуть стати так звані «новорічні вклади», «різдвяні вклади», тощо. Протягом року банк приймає невеликі внески на святкування Нового року і Різдва, а в кінці року банк видає гроші вкладникам, бажаючі ж можуть продовжувати накопичення грошей до наступного нового року.

Наприклад, пропонується принципово новий вид вкладу «Весільний». Мета даного вкладу - залучення нових вкладників і стимулювання довгострокового зберігання коштів.

Його умови:

– відкриття вкладу до реєстрації шлюбу повнолітній особі при пред'явленні паспорта або посвідки на проживання;

– валюта за вкладом - грн;

– мінімальна сума вкладу - 5000 грн.;

- термін залучення коштів: максимальний - до 3 років, мінімальний - день пред'явлення документа про реєстрацію шлюбу;
- процентна ставка - 10% річних, капіталізація доходу, відсотки приєднуються до залишку по вкладу;
- можливість поповнювати вклад протягом всього терміну зберігання;
- видаткові операції по вкладу не виробляються;
- можливість відкривати вклад на ім'я іншої особи;
- права за вкладом переходять до особи, на ім'я якого відкритий вклад, з моменту першого звернення цієї особи в банк з питань, пов'язаних з даними внеском;
- під час зберігання коштів на вкладі більше 2 років при закритті вкладу і при пред'явленні свідоцтва про реєстрацію шлюбу видається подарунок від банку - платіжна картка на остаточну суму вкладу з одночасним оформленням кредитного договору та процентною ставкою, що діє на момент оформлення за короткостроковими кредитами на споживчі потреби і мінус один процентний пункт.

Переваги даного виду вкладу для клієнта:

- ставка, яка залежить від рівня ставки рефінансування;
- капіталізація доходу;
- можливість відкриття вкладу на іншу особу (наприклад, на повнолітніх дітей або онуків);
- можливість поповнювати вклад;
- оформлення вигідного кредиту при довгостроковому зберіганні коштів.

Переваги цього виду вкладу для банку:

- залучаються нові вкладники;
- накопичення ресурсної бази;
- можливість отримати нового клієнта для кредитування.

Головне відмінність даного виду вкладу від існуючих в банку - можливість отримання клієнтом кредиту на споживчі потреби за вигідною процентною ставкою.

Вклад «Новорічний». Мета вкладу - стимулювання накопичення коштів.

Його умови:

– відкриття вкладу повнолітній особі при пред'явленні паспорта або посвідки на проживання;

– валюта за вкладом - гривні;

– мінімальна сума вкладу - 2000 грн .;

– термін залучення коштів: до 1 року;

– процентна ставка - фіксована, 7,0% річних;

– можливість поповнювати вклад протягом всього терміну зберігання до настання нового року і після настання нового року, за винятком 30 календарних днів, що залишилися до настання нового року;

– видаткові операції по вкладу до закриття вкладу виробляються в розмірі не більше 70% від суми вкладу без перерахунку відсотків. Видаткові операції не відбуваються в період 30 календарних днів, що залишилися до настання нового року. При здійсненні видаткових операцій в зазначений термін, відсотки за вкладом перераховуються за ставкою до запитання;

– при не запитання вкладу (залишку по вкладу) проводиться автоматична пролонгація вкладу або частини вкладу на новий термін на колишніх умовах за колишньою процентній ставці, незалежно від рівня ставки рефінансування НБ ;

– сума нарахованих відсотків зараховується на окремий рахунок і може бути виплачена в будь-який день до закінчення вкладу або в день закриття вкладу. На нараховані відсотки нараховується процентна ставка по внесках до запитання;

– при зберіганні коштів на вкладі більше 11 місяців без здійснення видаткових операцій, за винятком зняття відсотків, на залишок по вкладу нараховується додатковий дохід в розмірі 0,5% річних.

Переваги даного внеску для вкладників:

- фіксована процентна ставка;
- можливість поповнення вкладу;
- автоматична пролонгація вкладу;
- виплата відсотків;
- додатковий дохід при нездійсненні видаткових операцій.

Переваги для банку:

- залучення нових клієнтів;
- можливість відкриття вкладу на вимогу на нараховані відсотки;
- збільшення ресурсної бази.

Головне відмінність даного виду вкладу від існуючих в банку - можливість вкладником здійснювати видаткові операції у великих розмірах. З цієї точки зору даний внесок призначений для клієнтів, які розраховують не тільки накопичувати гроші, але вважають за краще користуватися засобами на вкладі на свій розсуд.

Пропонується вклад «До дня народження». Мета даного вкладу - залучення нових клієнтів і збільшення ресурсної бази банку.

Умови за вкладом:

- відкриття вкладу будь-якій особі за умови пред'явлення паспорта або посвідки на проживання або свідоцтва про народження, якщо вклад відкривається на ім'я неповнолітнього;
- можливість відкривати вклад на ім'я іншої особи;
- валюта за вкладом - гривні;
- мінімальна сума вкладу - 500 грн .;
- термін залучення коштів: від 6 місяців до дня наступу, дня народження вкладника або особи, на ім'я якого відкритий вклад при пред'явленні паспорта або посвідки на проживання або свідоцтва про народження, якщо вклад відкритий на ім'я неповнолітнього;
- процентна ставка - фіксована - 5,5%;

- можливість поповнювати вклад протягом всього терміну зберігання;
- права за вкладом переходять до особи, на ім'я якого відкритий вклад, з моменту першого звернення цієї особи в банк з питань, пов'язаних з даними внеском;
- видаткові операції по вкладу не виробляються;
- нараховані відсотки приєднуються до залишку по вкладу;
- при не запитання вкладу проводиться автоматична пролонгація вкладу на новий термін на колишніх умовах за процентною ставкою, передбаченої в договорі.

Переваги даного внеску для вкладників:

- можливість поповнення вкладу;
- автоматична пролонгація вкладу;
- виплата відсотків;
- можливість відкривати вклад на ім'я неповнолітнього.

Переваги для банку:

- залучення нових клієнтів;
- накопичення ресурсної бази.

Головна відмінність даного вкладу від залучених банком - невисока сума внеску і вигідна процентна ставка. І для вкладників, які не прагнуть зберігати гроші в банках тривалий час даний вид зручністю вкладу є вигідним.

Припустимо, що кожним із вкладів скористається не менше 100 чоловік. Всі клієнти здійснювали внески на мінімально можливі суми, строком не менш ніж на 1 рік. Тепер можемо розрахувати суму вкладених коштів, і суму коштів витрачених на виплату відсотків.

Більш докладно розрахунок нарахування відсотків для одного вкладника за вкладом «Весільний» представлено в таблиці 3.4. Так при вкладенні 100 клієнтами коштів в сумі 5000 грн. кожен, терміном на 1 рік, сума залучених банком коштів складе 500 000 грн. Таким чином, при вкладенні коштів 100

клієнтами в сумі 500 000 грн. терміном на 1 рік на депозит «Весільний» банк понесе процентні витрати на суму 52357 грн.

Таблиця 3.4

Розрахунок щомісячного нарахування відсотків за вкладом «Весільний»
(грн.)

сума вкладу	Відсоток за вкладом	сума відсотків
5000	0,0083	41,67
5041,67	0,0083	42,01
5083,68	0,0083	42,36
5126,04	0,0083	42,72
5168,76	0,0083	43,07
5211,83	0,0083	43,43
5255,27	0,0083	43,79
5299,06	0,0083	44,16
5343,22	0,0083	44,53
5387,75	0,0083	44,90
5432,64	0,0083	45,27
5477,92	0,0083	45,65
Разом		523,57

Більш докладно розрахунок нарахування відсотків для одного вкладника за вкладом «Новорічний» представлено в таблиці 3.5.

Так виходячи з даних таблиці 3.5 при вкладенні 100 клієнтами коштів в сумі 2000 грн. кожен, терміном на 1 рік, сума залучених банком коштів складе 200 000 грн.

При вкладенні коштів 100 клієнтами в сумі 2000 грн. терміном на 1 рік на депозит «Новорічний» банк понесе процентні витрати на суму 14458 грн.

Таблиця 3.5

Розрахунок щомісячного нарахування відсотків за вкладом
«Новорічний» (грн.)

сума вкладу	Відсоток за вкладом	сума відсотків
2000	0,0058	11,67
2011,67	0,0058	11,73
2023,40	0,0058	11,80
2035,20	0,0058	11,87
2047,08	0,0058	11,94
2059,02	0,0058	12,01
2071,03	0,0058	12,08
2083,11	0,0058	12,15
2095,26	0,0058	12,22
2107,48	0,0058	12,29
2119,78	0,0058	12,37
2132,14	0,0058	12,44
Разом		144,58

Більш докладно розрахунок нарахування відсотків для одного вкладника за вкладом «До дня народження» представлено в таблиці 3.6.

Так при вкладенні 100 клієнтами коштів в сумі 500 грн. кожен, терміном на 1 рік, сума залучених банком коштів складе 50000 грн. При вкладенні коштів 100 клієнтами в сумі 500 грн. терміном на 1 рік на депозит «До Дня народження» банк понесе процентні витрати на суму 2820 грн.

Таким чином, за рік банк зможе залучити 750 тис. грн., витративши при цьому 69635 грн.

Норма обов'язкових резервів за залученими коштами від фізичних осіб в гривнях на даний момент в Україні становить 3%. Так сума коштів для видачі кредитів складе:

$$750\,000 - 750\,000 \times 0,03 = 727\,500 \text{ грн.}$$

Таблиця 3.6

Розрахунок щомісячного нарахування відсотків вкладу «До дня народження» (грн.)

сума вкладу	Відсоток за вкладом	сума відсотків
500	0,0046	2,29
502,29	0,0046	2,30
504,59	0,0046	2,31
506,91	0,0046	2,32
509,23	0,0046	2,33
511,56	0,0046	2,34
513,91	0,0046	2,36
516,26	0,0046	2,37
518,63	0,0046	2,38
521,01	0,0046	2,39
523,40	0,0046	2,40
525,79	0,0046	2,41
Разом		28,20

Якщо все кошти вкласти в кредитні ресурси терміном на 1 рік під ставку 21% річних можна розрахувати суму процентних доходів.

Докладний розрахунок процентних доходів представлений в таблиці 3.7.

Як видно з таблиці 3.7, загальна сума процентних доходів банку за рік складе 106397грн.

Таким чином, чистий процентний дохід банку за рік може скласти:

$$106\,397 - 69\,635 = 36\,762 \text{ грн.}$$

Як свідчать розраховані дані впровадження нових видів депозитів: «Весільний», «Новорічний», «До дня народження» дозволить збільшити

прибуток, показник чистої процентної маржі, що підтверджує ефективність пропонуванних заходів.

Таблиця 3.7

Розрахунок процентних доходів, грн.

сума боргу	Щомісячний внесок	%	сума %	сума виплати	залишкова сума боргу
727 500	60 625	0,0225	16368,8	76 994	666 875
666 875	60 625	0,0225	15004,7	75 630	606 250
606 250	60 625	0,0225	13640,6	74 266	545 625
545 625	60 625	0,0225	12276,6	72 902	485 000
485 000	60 625	0,0225	10912,5	71 538	424 375
424 375	60 625	0,0225	9548,44	70 173	363 750
363 750	60 625	0,0225	8184,38	68 809	303 125
303 125	60 625	0,0225	6820,31	67 445	242 500
242 500	60 625	0,0225	5456,25	66 081	181 875
181 875	60 625	0,0225	4092,19	64 717	121 250
121 250	60 625	0,0225	2728,13	63 353	60 625
60 625	60 625	0,0225	1364,06	61 989	0
	% доход		106 397		

Після економічної кризи банки повинні були запровадити щось нове та цікаве для залучення клієнтів та їх коштів до банку для відновлення потоку клієнтів. Спектр послуг, які пропонує банк на сучасному ринку, досить великий. Однак обслуговування комерційних банків показує, що метою установи є не обслуговування договору, який вона уклала з клієнтами, а отримання прибутку від його ліквідності.

Сьогодні для нього характерна висока конкуренція між банками та послугами, які вони пропонують. Суму готівки, яку люди зберігають у своїх гаманцях, щоб залучити ці кошти на свої банківські рахунки, установа повинна запропонувати клієнтові ширший спектр послуг і кращий за конкуренцію. Банки повинні знайти новий підхід до обслуговування, новітні технології самообслуговування. Керівництву кожного банку слід пам'ятати, що фінансово-кредитні установи мають більшу довіру, оскільки вони надають надійну інформацію про розмір своїх портфелів, стан активів, публікують інформацію про загальні збори акціонерів та беруть активну участь у конференціях. [43]

Усі банки пропонують населенню різні види депозитних операцій. Клієнту потрібно запропонувати щось нове та цікаве. Банки не можуть прийняти досвід іноземних інвестицій через 10-20 років, оскільки суспільство не довіряє банківським установам. Вкладники приносять гроші в банк не для заробітку, а для скорочення витрат. Але за високих процентних ставок клієнт отримує прибуток. Повернення депозитів є обов'язковим фактором розвитку банківської системи України, який безпосередньо впливає на довіру до банків. Якщо гроші не залучатимуться на депозитні рахунки, банкам буде важко позичати реальний сектор економіки. На даний момент клієнти віддають перевагу депозитам з режимом безкоштовного поповнення та виведення коштів.

Управління готівкою дозволяє клієнтові управляти своїми коштами. Український ринок користується цією послугою, і це зручно для споживачів, оскільки зменшує витрати. Але з удосконаленням цієї послуги це принесе більший прибуток банку та зручності клієнтів. Соціальний банк допомагає клієнту розвиватися соціально: купувати екологічний автомобіль, фінансувати будівництво екологічної квартири. До останніх операцій належать: довірчі операції; консультативні та інформаційні послуги; допоміжна діяльність, пов'язана з веденням бізнесу клієнтів; вдосконалення традиційних банківських послуг, переважно депозитних та кредитних послуг [36 с. 300].

Запроваджуються депозитні програми зі страхуванням, відсотки за якими банк перераховує страховій компанії на ощадний рахунок страхування життя або як платіж, наприклад страхування подорожей або поліс КАСКО.

Доцільно було б запровадити індексовані депозити, тобто можливість пов'язати відсотки з прибутковістю інвестиційного інструменту. Прикладом таких інструментів може бути вартість валют, нафти. Для реалізації такого продукту необхідно подбати про розвиток фондової біржі. Популярні консалтингові послуги - консультування клієнтів з юридичних та податкових питань. На додаток до класичних послуг, банк надає додаткові послуги, які цікавлять клієнтів і тим самим залучають кошти клієнтів на депозитні рахунки.

Це такі послуги, як: знижки, приватні бізнес-клуби, доступ до VIP-кімнат тощо. Нові депозитні продукти - це гнучкі та зручні умови для інвестування в банк.

Таким чином, основними напрямками, які повинен врахувати АТ ОТП Банк при розробці депозитної політики є:

- підвищення привабливості умов депозитів шляхом перегляду діючих процентних ставок з метою їх виведення на рівень лідерів ринку;
- диференціація депозитів за територіальними підрозділами банку з урахуванням специфіки регіону;
- реклама послуг банку з метою стимулювання надходження коштів шляхом вселення довіри до банку, підкреслюючи його довіру, конкурентні переваги, тривалість перебування на ринку та простоту використання;
- поліпшення якості та технології обслуговування з метою досягнення максимальної зручності для клієнтів;
- створення комплексних служб, додавши до основних кілька додаткових;
- створення підрозділу, що займається маркетинговою діяльністю, включаючи послугу телемаркетингу.

Висновки по розділу 3

За результатами конкурентного аналізу, головними конкурентами АТ ОТП Банк є АТ КБ «Приватбанк», АТ «Ощадбанк» та ПАТ «Райффайзен Банк Аваль». Оскільки даний аналіз проводився в межах депозитної політики, то можна зробити висновок, що АТ ОТП Банку необхідно переглянути власну маркетингову політику – посилити рекламу на депозитні продукти, розробити для клієнтів більш вигідні пропозиції та ін.

В розділі спрогнозовано динаміку депозитних зобов'язань, а саме депозитів юридичних та фізичних осіб. Про певну позитивну динаміку і фінансову стабілізацію банку АТ ОТП Банк в посткризовий період свідчить і динаміка загальних коштів клієнтів, в тому числі депозитів юридичних та

фізичних осіб, яка досить точно описується поліноміальним трендом, побудованим за даними річних балансів за 2016-2020 роки.

Отже, за прогнозованими даними аналітичного вирівнювання депозитів АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки можна зробити висновок, що кошти клієнтів збільшаться в порівнянні з 2020 роком на 168,84 %. Це відбудеться за рахунок значного збільшення поточних рахунків та депозитів до запитання (на 66,05 %) та збільшення строкових депозитів (на 189,83 %).

Як свідчать розраховані дані впровадження нових видів депозитів: «Весільний», «Новорічний», «До дня народження» дозволить збільшити прибуток, показник чистої процентної маржі, що підтверджує ефективність пропонуваніх заходів.

ВИСНОВКИ

У роботі представлено теоретичне узагальнення теоретичних основ, а також методологічні та практичні інструменти процесу управління депозитами банку. Це дозволило сформулювати ряд висновків, що відображають цілеспрямоване вирішення основних цілей дослідження.

Дослідження економічної сутності терміну банківські депозити, дозволило з'ясувати його економічний зміст як сукупність коштів вкладників, залучених банком на підставі угоди або без зазначення дати, що належить вкладникам, як правило, з відсотками, забезпечення банку суми коштів для активних операцій та дотримання нормативних вимог відповідно до законодавства.

Було встановлено, що на розвиток депозитних ресурсів банку впливали зовнішні та внутрішні фактори. Внутрішні повинні включати: стратегію та політику банку, організацію роботи, роботу та управління банком, фінансовий стан та імідж банку, процентні ставки та умови відкриття рахунків, наявність системи гарантування вкладів, інформаційні ресурси, матеріальні ресурси та більше. Зовнішніми факторами є: політична та соціальна стабільність, економічна ситуація в країні, державна політика, законодавство, конкуренція та партнери, фінансовий потенціал домогосподарств, регіональна диверсифікація доходів і витрат, науково-технічний прогрес, демографічна ситуація та інші.

Встановлено, що метою управління депозитами є забезпечення отримання достатніх коштів для активних операцій на вигідних для банку умовах, у розмірі та в порядку, передбачених чинним законодавством.

Доведено, що найважливішою частиною зобов'язань банку є депозити, які в кілька разів перевищують його власні кошти. Фактично, залучені кошти є основним джерелом створення комерційних банківських фондів, які спрямовуються на активні операції.

В другому розділі проаналізовано діяльність банківської установи АТ ОТП Банк. АТ ОТП Банк - універсальний комерційний банк, який надає широкий спектр послуг клієнтам банку у багатьох галузях економіки. За результатами

аналізу можна зробити висновки, у 2020 році активи Банку продовжували суттєво зростати і досягли 58,9 млрд. грн., тобто на 31,6% більше, ніж на початку року. Рентабельність активів знизилася до 3,34% у річному вимірі. На зниження прибутковості суттєво вплинули витрати на створення резервів (на 847 млн. грн. більше, ніж у 2019 році) в результаті погіршення макроекономічного середовища, спричиненого пандемією. Водночас банк продовжував покращувати якість свого кредитного портфеля та продовжував розважливу політику управління кредитним ризиком.

За підсумками року Банк увійшов до ТОП-10 (9 місце) найбільших українських банків за чистими активами та посів 5 місце за чистим прибутком. Частка на ринку чистих активів на кінець 2020 року становила 3,23% (порівняно з 2,94% роком раніше).

Завдяки збільшенню довіри до ОТП Банку, привабливості депозитних продуктів та програм лояльності, у 2020 році кошти юридичних та фізичних осіб зросли на 35,1% і досягли рекордного рівня - 47,8 млрд грн.

Таким чином, головними напрямками планування депозитними ресурсами АТ ОТП Банк можна вважати наступні: відкриття нових видів рахунків за закордонним зразком; впровадження комплексного обслуговування клієнтів; впровадження трастових послуг; раціональне управління залишком коштів на рахунках.

За результатами конкурентного аналізу, головними конкурентами АТ ОТП Банк є АТ КБ «Приватбанк», АТ «Ощадбанк» та ПАТ «Райффайзен Банк Аваль». Оскільки даний аналіз проводився в межах депозитної політики, то можна зробити висновок, що АТ ОТП Банку необхідно переглянути власну маркетингову політику – посилити рекламу на депозитні продукти, розробити для клієнтів більш вигідні пропозиції та ін.

В розділі спрогнозовано динаміку депозитних зобов'язань, а саме депозитів юридичних та фізичних осіб. Про певну позитивну динаміку і фінансову стабілізацію банку АТ ОТП Банк в посткризовий період свідчить і динаміка загальних коштів клієнтів, в тому числі депозитів юридичних та

фізичних осіб, яка досить точно описується поліноміальним трендом, побудованим за даними річних балансів за 2016-2020 роки.

Отже, за прогнозованими даними аналітичного вирівнювання депозитів АТ ОТП Банк на 2021 і 2022 роки можна зробити висновок, що кошти клієнтів збільшаться в порівнянні з 2020 роком на 168,84 %. Це відбудеться за рахунок значного збільшення поточних рахунків та депозитів до запитання (на 66,05 %) та збільшення строкових депозитів (на 189,83 %).

Як свідчать розраховані дані впровадження нових видів депозитів: «Весільний», «Новорічний», «До дня народження» дозволить збільшити прибуток, показник чистої процентної маржі, що підтверджує ефективність пропонуваніх заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз банківської діяльності [Текст]: підручн. / [Герасимович А. М., Алексенко М.Д., Парасій-Вергуненко І. М. та ін.]; за ред. А.М. Герасимовича. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 600 с. – ISBN 966-574-567-0.
2. Бицька Н.З. Проблеми формування і використання банківських ресурсів [Текст] / Н.З. Бицька // Банківська справа. – 2000. – № 5. – С. 50-52.
3. Васильева, Н.Ф. Методика комплексного анализа привлеченных средств банка [Текст] / Н.Ф. Васильева // Банковские услуги. – 2006. – № 8. – С.10-20.
4. Васильченко З.М. Визначення вартості ресурсів у комерційному банку [Текст] / З.М. Васильченко // Фінанси України – 2002. – №12. – С. 45-101.
5. Васюренко О.В. Банківський менеджмент [Текст]: навч. пос. / О.В. Васюренко. – К.: Видавничий центр "Академія", 2001. – 320 с. – ISBN 658-456-782-1.
6. Васюренко О.В. Ресурсний потенціал комерційного банку [Текст] / О.В. Васюренко // Банківська справа. – 2002. – № 1. – С. 58-64.
7. Вожжов А.П. Об управлении ресурсами коммерческого банка реструктуризацией его обязательств [Текст] / А.П. Вожжов // Вісник Української академії банківської справи. – 2003. – № 2. – С. 62-68.
8. Вожжов А.П. Проблемные вопросы трансформации банковских ресурсов [Текст] / А.П. Вожжов // Вісник Української академії банківської справи. – 2014. – № 1. – С. 33-39.
9. Вожжов, А.П. Інвестиційне кредитування комерційних банків: зміст і вимоги до формування ресурсної бази [Текст] / А.П. Вожжов // Банківська справа. – 2013. – № 1. – С. 73-80.
10. Вожжов А.П. Використання змінної частини поточних пасивів банків як інвестиційних ресурсів [Текст] / А.П. Вожжов // Вісник Національного банку України. – 2013. – № 12. – С. 18-22.

11. Вожжов А.П. Депозити до запитання у формуванні стабільної і керованої ресурсної бази банків [Текст] / А.П. Вожжов // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 11. – С. 5-8.
12. Вожжов А.П. Дослідження процесів формування поточних пасивів комерційного банку [Текст] / А.П. Вожжов // Банківська справа. – 2002. – № 5. – С. 48-53.
13. Вожжов А.П. Про моделювання процесів трансформації ресурсів комерційного банку [Текст] / А.П. Вожжов // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – 2011. – № 4. – С. 134-138.
14. Вожжов А.П. Управление трансформацией банковских ресурсов при монетарном стимулировании экономического роста [Текст] / А.П. Вожжов // Финансовые риски. – 2005. – №12. – С. 42-62.
15. Вожжов А.П. Формування ресурсів комерційних банків [Текст] / А.П. Вожжов // Фінанси України. – 2013. – №1. – С. 116-130.
16. Волошин І.Н. Рішення ділеми «ліквідність - дохід» для банківських ресурсів з логнормальним розподілом [Текст] / І.Н. Волошин // Банківська справа. – 2002. №6. – С. 39-43.
17. Галіцейська, Ю.М. Оптимізація роботи банків із залучення депозитів населення в умовах фінансової кризи [Текст] / Ю.М. Галіцейська // Банківська справа. – 2009. – № 6. – С. 85-91.
18. Герасимова Е.Б. Обеспечение эффективности контроля ресурсов коммерческого банка [Текст] / Е.Б. Герасимова // Финансы и кредит. – 2002. – № 22. – С. 47-51.
19. Гузов К.О. Депозитный портфель банка: совершенствование методов и инструментов формирования [Текст] / К.О. Гузов // Банковское дело. – 2006. – N 2. – С. 62-68.
20. Гузов К.О. Актуальные вопросы формирования депозитной базы коммерческого банка [Текст] / К.О. Гузов // Банковские технологии. – 2006. – № 7. – С. 16-28.

21. Депозитна політика АТ ОТП Банк [Електронний ресурс] - Режим доступу <https://www.otpbank.com.ua/>
22. Дзюблюк О.В. Оптимізація управління активами і пасивами комерційного банку [Текст] / О.В. Дзюблюк // Фінанси України. – 2012. – №5. – С. 129-137.
23. Дмитрієва О.А. Оптимізація депозитної діяльності комерційного банку [Текст] / О.А. Дмитрієва // Фінанси України. – 2014. – № 5 – С. 138-144
24. Економічний аналіз діяльності комерційних банків [Текст]: навч. посіб. / [Васюренко О.В.; Волохата К.О.]; за ред. О.В. Васюренко – Київ: «Знання», 2006. – 463с.
25. Єпіфанов А.О. Операції комерційних банків [Текст]: навч. посіб. / А.О. Єпіфанов, Н.Г. Маслак, І.В. Сало. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 523 с.
26. Заруба О.Д. Банківський менеджмент та аудит [Текст]: навч. пос. / О.Д. Заруба.- К.: Видав. Лібра, – 1996. – 224 с.
27. Про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: інструкція, затверджена постановою Правління НБУ від 07.12.2004 № 598 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт ВР України. – Режим доступу: www.rada.gov.ua. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
28. Кириленко В.П. Бухгалтерський облік – важлива частина інформаційного забезпечення управління депозитними операціями в банках [Текст] / В.П. Кириленко // Наукові записки. – 2016. – № 16. – С.54-58.
29. Кириленко, В.А. Депозитна політика комерційного банку [Текст] / В.А. Кириленко // Банківська справа. – 2005. – № 2. – С. 29-36.
30. Кондратюк С.А. Компетенції казначейства держави та казначейства комерційного банку, особливості їхніх структур [Електронний ресурс]: / НБУ ім. Вернадського – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/18_10/209_Kondratiuk_18_10.pdf.

31. Олійник Д.І. Ресурсна база українських комерційних банків як джерело ліквідності [Текст] / Д.І. Олійник // Банківська справа. – 2000. – № 1 – С. 28-35.
32. Операції комерційних банків [Текст]: підручн. / [Мороз А.М., Савлук М.І., Пуховкіна М.Ф. та ін.]; за ред. д. е. н., професора А. М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2000. – 384 с. .
33. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності [Текст]: навч. пос. / І.М. Парасій-Вергуненко. – К.: КНЕУ, 2003. – 347 с.
34. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 №2121-III [Електронний ресурс] / офіційний сайт ВР України. – Режим доступу // www.rada.gov.ua.
35. Про організацію операційної діяльності АТ ОТП Банк [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.otpbank.com.ua/>
36. Річний звіт АТ ОТП Банк за 2020 рік [Електронний ресурс]: / сайт АТ ОТП Банк – Режим доступу: <https://www.otpbank.com.ua/>
37. Роуз, Питер С. Банковский менеджмент: Пер.с англ.со 2-го изд. [Текст] / П.С. Роуз. – М.: Дело, 1997. – 768 с.
38. Сало І.В. Фінансовий менеджмент банку [Текст]: Навчальний посібник. / І.В. Сало, О.А. Криклій – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 314 с.
39. Словарь современных экономических и правовых терминов / Авт.сост. В.Н. Шимов, А.Н. Тур, Н.В. Стах и др.; Под ред. В.Н. Шимова. – М.: Амалфея, 2002. – 816 с.
40. Торяник Ж.І. Методи управління пасивними операціями банківської установи [Електронний ресурс]: / Харківський інститут банківської справи Університету банківської справи НБУ – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/9._EISN_2007/Economics/21401.doc.htm
41. Фінансовий облік та звітність у банках [Текст]: навч. посіб. / Національний банк України; за ред. Г.П. Табачук, О.М. Сарахман. – К.: УАБС НБУ, 2007. – 430 с.

42. Лунякова Н.А. Количественная оценка депозитного риска в банковской деятельности [Текст] / Н.А. Лунякова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2007 рік. – Том 1. – с. 68
43. Васюренко О.В. Современные методы управлений банковскими ресурсами [Текст]: навч. пос. / О.В. Васюренко. – Харьков: Гриф, – 1997. – 287с.
44. Лютий І.О. Депозитний ринок в інвестиційній політиці економічного зростання [Текст] / О.І. Лютий // Фінанси України – 2012. – №6. – С. 3-9.
45. Панчишин С. Макроекономіка [Текст]: навч. посіб. / С. Панчишин. – К.: Либідь, – 2001. – 342 с.
46. Стрілець Т.М. Використання чинника еластичності банківських депозитів при формуванні ресурсної бази банків // Актуальні проблеми економіки. – 2018 рік. – №1(79). – с. 203-209.
47. Банківський нагляд [Електронний ресурс] : Дані фінансової звітності банків України станом на 01.04.2021 року – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=64110>

ДОДАТОК А

Звіт про фінансовий стан (Баланс) 2020р

Окремий звіт про фінансовий стан станом
на 31 грудня 2020 року

(у тисячах українських гривень)

	Пріміти	31 грудня 2020 року	31 грудня 2019 року
АКТИВИ			
Грошові кошти та рахунок у Національному банку України	9	3,510,420	3,139,593
Кошти в банках	10, 24	13,638,078	4,306,470
Кредити клієнтам	11, 24	27,638,193	25,311,393
Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	12	6,602,257	3,612,465
Інвестиції, що оцінюються за амортизованою собівартістю	13	5,901,418	7,212,296
Інвестиції в дочірню компанію	14	139,143	139,143
Основні засоби та нематеріальні активи	15	734,358	568,882
Активи з права користування	16	446,685	191,858
Поточні активи з податку на прибуток		90	64
Відстрочені активи з податку на прибуток	8	76,544	38,747
Інвестиційна нерухомість		27,857	28,152
Інші активи	17, 24	219,864	230,260
ВСЬОГО АКТИВІВ		58,924,907	44,781,323
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків та інших фінансових установ	18, 24	399	567,801
Рахунок клієнтів	19, 24	47,838,522	35,401,926
Оренди зобов'язання	20	450,684	174,425
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		81,304	84,827
Інші зобов'язання	21, 24	982,437	777,869
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		49,353,346	37,006,848
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	22	6,186,023	6,186,023
Емісійний дохід	22	405,075	405,075
Інший додатковий капітал	22	1,236,294	1,236,294
Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		113,960	50,596
Нерозподілений прибуток/накопичений дефіцит		1,630,209	(103,513)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		9,571,561	7,774,475
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		58,924,907	44,781,323

Затверджено до випуску керівництвом АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
Голова Правління
29 березня 2021 року

Наталія Дюба
Головний бухгалтер
29 березня 2021 року

Пріміти, надані на сторінках 13-17, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ДОДАТОК Б

Звіт про прибутки і збитки за 31.12.2020

Окремий звіт про прибутки і збитки та інші сукупні доходи за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року

(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2020	2019
Процентні доходи	4, 24	4,962,915	5,092,574
Процентні витрати	4, 24	(1,386,122)	(1,653,327)
Чистий процентний дохід до формування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	4	3,576,793	3,439,247
Номінальні доходи	4, 24	1,684,106	1,696,120
Номінальні витрати	4, 24	(506,572)	(393,261)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою та банківськими металевими	24	295,785	258,222
Чистий прибуток від операцій з похідними фінансовими інструментами	24	89,887	81,431
Чистий прибуток від інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		79,306	43,502
Чистий збиток від модифікації фінансових активів		(18,917)	(12,884)
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за активами, за якими нараховуються проценти	5, 24	(836,210)	(145,694)
Формування резерву на покриття очікуваних кредитних збитків за іншими операціями		(202,707)	(66,447)
Інші доходи	24	104,880	162,643
Чистий непроцентний дохід		489,561	1,643,632
Операційний дохід		4,266,354	5,082,879
Операційні витрати	7, 24	(2,147,005)	(1,988,513)
Прибуток до оподаткування		2,119,349	3,094,366
Витрати з податку на прибуток	8	(365,627)	(557,610)
Чистий прибуток за рік		1,753,722	2,536,756
Інші сукупні доходи/(збитки)			
Статті, які в подальшому можуть бути рекласифіковані до складу прибутків або збитків:			
Зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		63,364	(17,887)
Інші сукупні доходи/(збитки)		63,364	(17,887)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ПРИБУТКІВ ЗА РІК		1,797,086	2,519,469
Прибуток на акцію			
Середньозважена кількість простих акцій в обігу		499,238	499,238
Базисний та розбавлений прибуток на акцію, в українських гривнях		3,473	5,081

Затверджено до випуску керівником АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОТП БАНК» та підписано від його імені:

Володимир Мудрий
 Голова Правління
 29 березня 2021 року

Наталія Дюба
 Головний бухгалтер
 29 березня 2021 року

Примітки, надані на сторінках 13-77, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

Ректорові Національного технічного
університету «Дніпровська політехніка»
академіку О.В України
професору Півняку Г.Г.

ЗАМОВЛЕННЯ

на виконання кваліфікаційної роботи

Просимо Вас надати можливість студенту групи 072-17-1
фінансового-
економічного факультету Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування» Ісаєву Ігорю Сергійовичу виконати кваліфікаційну роботу на
тему: «Особливості оподаткування банків в Україні (на прикладі АТ ОТП
Банк)» з використанням обліково-економічної інформації АТ «ОТП Банк».
Тема роботи є актуальною для АТ «ОТП Банк», і становить практичний
інтерес для удосконалення роботи фінансової установи, а заходи щодо
поліпшення методів оподаткування підвищать фінансові результати і можуть
бути впровадженні в діяльність товариства при його виробничій діяльності.
Фінансово-економічна інформація передана для виконання дипломної
роботи є конфіденційною і не підлягає оприлюдненню.

Керуючий

Відділенням «Трипільське»

АТ «ОТП Банк»

Бубело І.В.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу студента групи 072-17-1- фінансового-економічного факультету Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на тему: «Особливості оподаткування банків в Україні (на прикладі АТ ОТП Банк)»

Ісаєва Ігоря Сергійовича

Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю удосконалення процесу вибору стратегії поведінки фінансових установ України. Тема широко розкрита, особливо детально проаналізований фінансовий стан фінансової установи АТ «ОТП Банк», як одного з найважливіших показників успішного планування фінансової діяльності товариства і підвищенню його рентабельності.

Позитивним моментом є дослідження теоретичних та організаційно-методологічних питань побудови системи аналізу і контролю за оподаткуванням банків в Україні. Висновки і пропозиції, викладені в дипломній роботі, є достатньо аргументованими. Теоретичне значення полягає у визначенні основних напрямів удосконалення вибору та методології аналізу і контролю за особливостями оподаткування банківської установи. Практична цінність дослідження сприяє удосконаленню роботи фінансової установи та методології аналізу особливостей оподаткування банку, а також покращать фінансовий стан товариства, розраховані вірно і допоможуть у прийнятті управлінських рішень.

Загальний висновок про рекомендацію кваліфікаційної роботи до захисту та присвоєння її автору ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» з оцінкою «відмінно».

Керуючий

Відділенням «Трипільське»

АТ «ОТП Банк»

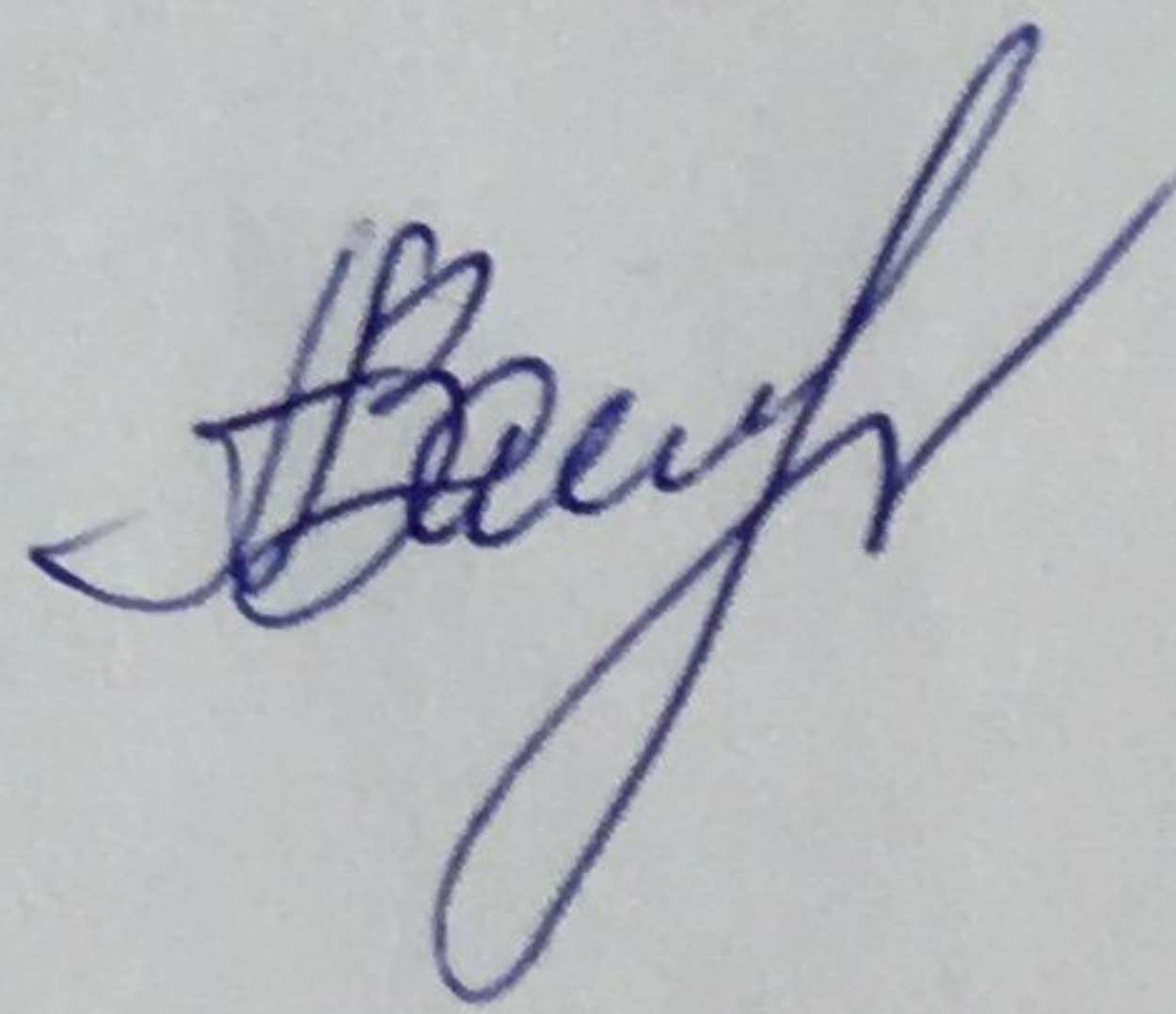
Бубело І.В.

ВІДЗИВ

на кваліфікаційну роботу студента групи 072-17-1 Ісаєва Ігоря Сергійовича «ПЛАНУВАННЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ (НА ПРИКЛАДІ АТ ОТП БАНК)», представленої для присвоєння ступеня «бакалавр» кваліфікації «бакалавр фінансів, банківської справи та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1. **Мета дипломної роботи** — полягає в плануванні депозитних операцій банку та заходів, спрямованих на їх покращення.
 2. **Обрана тема актуальна** у зв'язку з тим, що банківські установи приділяють особливу увагу формуванню деаозитних ресурсів, адже вони здійснюють свою діяльність не тільки за рахунок власних, але й за рахунок коштів вкладників, позичальників.
 3. **Тема кваліфікаційної роботи бакалавру** безпосередньо пов'язана з об'єктом діяльності бакалавра спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» - планування діяльності банку.
 4. **Задачі кваліфікаційної роботи** містять елементи аналізу, що відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра.
 5. **Автором використані** практично теоретико-методичні підходи щодо визначення надійності та ліквідності банку.
 6. **Робота з керівником роботи та інновації запропонованих рішень.** Студент Ісаєв І.С. відвідував консультації, та прислухаючись до порад керівника виконував роботу самостійно. **Кваліфікаційна робота** містить обґрунтування планових показників діяльності банку-
 7. **Самостійність при виконанні та оформленні результатів досліджень.** Ступінь самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи ст. Ісаєва І.С. достатня
 8. **Виконання презентації.** Презентація віддзеркалює основні положення кваліфікаційної роботи.
 9. **Дотримання стандартів.** Оформлення пояснювальної записки виконано в основному у відповідності зі стандартами ЄСКД.
 10. **Робота Ісаєва І.С. виконана на замовлення банку та отримала позитивну оцінку його керівництва.**
- Таким чином констатуємо, що кваліфікаційна робота Ісаєва І.С. рекомендується до захисту з оцінкою 75 бала.

Науковий керівник
кваліфікаційної роботи бакалавра
ст. викладач

О.І. Замковий